

törvszék mint
ennel közhírré
ajlatónak, özv.
k. Boulinger
ihály, Martin,
s t. gyámja és
Boulinger Fe-
nvetők elleni
apr. 26-tól
kr. pe. 10
legi és hág
gítése véget.
felvett a n-
ületén fekvő,
t-györgyi 277.
mez és Regina
ll 339. öi. sz.
atlanok vha-
adni.

uar hó 19.
yörgy község-
ással, hogy az
becsáron alul

kített becsár,
dekozók által
vi LX. t. cz.
számított és az
3333. sz. alatt
let 8. §-ban
a kiküldött
pteendő, vagy
elhelyezéséről
nynt átszol-

két egyenlő
g az első az
l számítandó
hónap alatt,
tán az árve-
kal együtt a
téli pénztár-

letbe beszá-

a hivatalos
zent-György
hetők.

törvénysszék
hó 28-án

mentés.

öbb alkalma-
zóság teljes
mal is sze-
en jelenteni,

ében

a hol min-
gynevezett
é-polkát-t

an, az izrae-
hetők, ahol
mindennemű

attal

K M.,
tanító.

st

zövőáru-
lyek uta-
tómosen

sak.

pzeltező
észsége-

rt tartja,
rt a kép-
lalja,
és

az el ne-
égi téli
bármilyen
óságban

und

negjegyz-
demények
(549-62)

1885.

Tizennegyedik évfolyam.

TORONTÁL.

49-ik szám.

Csütörtök, deczember 2-án.

VEGYESTARTALMU HETILAP. -- A MEGYE KÖZLÖNYE.

Mejelen hetenkint egyszer, csütörtökön.
Szerkesztői iroda:
Pleitzi Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 ft | Félévre . . . 3 ft
Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a
kincstári illetékekkel együtt 1 ft 50 krral számítva —
minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Ké-
retik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt leg-
előbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel
azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlege-
sen beküldendők, még pedig 100 szög egyszeri hir-
detésért 1 ft, 100—200 szög 2 ft, 200—300 szög
3 ft és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beig-
tatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugta-
bélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmonsorsó hirdetésnél 6 kr., többszörinél
4 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitzi Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beeskereken, hová
az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

A Tisza-jubileum.

Budapest, 1885. november 30-án.

A várakozások, melyekkel a nagy ünnep elé tekintettünk, nemcsak teljese-
désbe mentek, hanem messze túlszár-
nyaltattak.

Valóban el lehet mondani, hogy
nemzeti ünneppé nőtte ki magát a jubi-
leum; mert mindazon tényezők, melyek
egy nemzet fogalmát megalkotják, a trón
közéleben állóktól a nép legalsóbb réte-
gig; s a társadalom minden szervezett
csoporthi és osztályaival együtt képví-
selve voltak a bizalomnyilvánítás ama
három napon át tartott óriási manifes-
tációjánál, mely ép oly páratlan újabb-
kori történetünkben, mint maga az ese-
mény, mely az ünnep alkalmi okát szol-
gáltatta.

* * *

Első helyen említendő az azon való-
ban szívélyes megemlékezés, melyben a
jubilis legfelsőbb helyről részeseült.

Király ő felsége tudvalevőleg a leg-
szívélyesebben gratulált volt a minis-
terelnöknek még belügyminiszeri történt
kinevezése tizedik évfordulója alkalmá-
val; ma korán reggel Tisza Kálmán
a királyasszony ő felségétől és 7 óra-
kor Laxenburgból keltezte Rudolf trón-
örökösét vett üdvözlő táviratokat.

A trónörökös táviratának magyar
szövege a következőképen hangzik:

„Egész odaadással a hazának szen-
telt honfui tevékenysége tizedik évfor-
dulójának ünnepére, nóm részéről s
magam nevében is, legbensőbb üdvki-
vánatainkat nyilvánítom. Legszívesebb
üdvözlétekkel Rudolf.”

Rövid idő múlva a Koburg hercegi
pártól érkezett egy távirat; üdvözlő tá-
viratok érkeztek még ezeken kívül a kö-
vetkezőktől: az osztrák cabinet nevében
gr. Taaffe miniszerelnöktől, Kálnoky gr.,
Bilandt-Rheidt gr. és Kállay közös mi-
niszterektől, gr. Festetics Mária udvar-
hölgytől, Ferenczy Ida aszonnytól és b.
Nopcsa Ferenc főudvarmestertől. Dél-
ben érkeztek még táviratok Mihajlovics

bibornokérséktől Zágrábban, Tóth Vil-
mos elnöktől, Szögyény osztályfőnöktől
Bécsben, Román Miron érsektől Nagy-
Szebenben, Fratricsevics testőrkapitány-
tól, valamint még a miniszerelnök számos
személyes és politikai barátaitól, ösz-
szesen több száz üdvözlő távirat.

A tisztelgések tömegesen fél 10
órákor vették kezdetüket, a miniszer
üdvözlésével. Utánuk a főrendi- és kép-
viselőház tagjainak számára névze époly
imposans, mint fényre névze kápráz-
tatóan csillogó küldöttsége tisztelgett.

Vay Miklós b. koronaőr volt szó-
nokuk s úgy az ő üdvözlő, mint a mi-
niszerelnök köszönő beszéde oly benső,
és közvetlen melegséggel tanuskodott a
törvényhozás többsége és a kormány-
elnök közt fenforgó bizalmas viszonyról,
mely hellyel közzel valódi meghatottságot
idézett elő.

Azután következtek az egyházak;
szónokaik kivétel nélkül a meghatottsá-
g kifejezésével szólottak a miniszer-
elnökhöz, ki egyforma halával fogadta
valamennyi nyilatkozatát, el nem mu-
lasztva hangsúlyozni a föltétlen vallás-
szabadságot és vallások egyenlőségét, a
melyek között csakis a hazafiság nagy-
sága tehet különbséget.

A sorkatonaság, honvédség és rend-
őrség tisztelgése szintén föltöbbsé-
dekes volt. A csillogó egyenruhás urak,
közöttük egész csoport tábornok, lehet-
tek összesen vagy százan, roppant fel-
kört képeztek, érdemjelekkel, kardjaikkal,
aranyos sujtásaikkal, ragyogó pompás
képlet. Aztán megjelent közöttük az egy-
szerű, igénytelen Tisza Kálmán és a
katonák viharos éljenzésben törtek
ki. Pedig a katonák nem szoktak éljen-
nezní, legfőlebb hurrázni, s azt nem
ilyen békés alkalmakkor: de ma a leve-
gőben volt a lelkesedés. A főhadpa-
rancnok katonaság egyszerűséggel fejerte
ki mindnyájok szerencsekívánatait, amire
a miniszerelnök szintén rövid köszö-
nettel felelt, el nem mulasztva hangsü-
lyozni az egyetértés szükségét a kato-

naság és a polgárság között. S ismét
akkora éljenzést csaptak a fegyveres
urak — mintha gyakorolhattak volna benne
magukat.

A többi sok tekintetben érdekes
tisztelgések közül e helyt azokra kell
szorítani tudósításunkat, melyek bennün-
ket közelebbről érdekelnék.

Első sorban említendő a megyei tör-
vényhatóság fényes küldöttségének tisztel-
gése, mely Hertelendy főispán vezér-
lete alatt vasárnap történt; a küldöttség
névében Hertelendy József következő-
leg szólt:

Torontálmegye, mely Nagyméltosá-
gotat kormányra léptének első percze-
től fogva bizalmával támogatta és mely
örömmel ragadott meg minden kinálkozó
alkalmat, hogy Nagyméltóságodat tisztel-
tetének és bizalmának változatlan fenn-
állásáról biztosítsa, nem maradhatott el
most sem, midőn az ország törvényha-
tóságai vetekedvesietnek meghozni Nagy-
méltóságod államférfiúi és hazafiai ér-
demei iránti elismerésük adóját; Toron-
tálmegye kiküldött téhat minket oly czél-
ból, miszerint Nagyméltóságod magas
színe előtt megjelenve az idők folyamá-
ban még megerősödött tisztelgetének, ra-
gaszkodásának és rendületlen bizalmának
kifejezést adjunk és e mellett a megye
azon buzgó óhajátát tolmácsoljuk, hogy
a mindenható ur Nagyméltóságodat val-
tozatlan erő és egészségben és emberi
kor véghatáráig éltesse és engedje, hogy
édes hazánk kormányát még sokáig,
igen sokáig tartsa kezeiben és kérem
Nagyméltóságodat, fogadjja el kegyesen
a megye alispánja által ányújtandó fel-
iratot, (Tallian Béla alispán előlép és
ányújtja az albumot,) minket pedig és
küldőinket tartson meg kegyes jóakara-
tában. (Lelkes éljenzés.)

Tisza Kálmán miniszerelnök erre kö-
vetkezőleg válaszolt: Nagyon köszönöm
a szívélyes szavakat és a megemléke-
zést. Torontálmegye most kifejezett bi-
zalmával ismét nevelte azon tartozáso-
mat, mellyel a megyének több mint tíz
évi halásan fogadott buzgó támogatásért

adása vagyok. Kérem vigyék meg kül-
dítkekné köszönetemet és higgyék el,
hogy nem fogom elfelejteni azt a sok
jót, mellyel polgári pályámon ezen megye
részesített. (Lelkes éljenzés.)

A megyei fényes küldöttség mellett
tudvalevőleg a megyei szabadelvű párt
is külön képviseltette magát.

A vegyes küldöttség, — melynek
eszméje Hadfy közjegyzőtől indult ki, s
mely a rendelkezésre álló rövid idő
daczára valóban fényesen sikerült, —
azon nagyszámú küldöttségek között is,
melyek a miniszerelnöki palotában meg-
fordultak, — méltó feltűnést kellett. A
„Nemzet” e küldöttségről egyebek között
következőképen emlékezik meg.

A mai küldöttségek között azonban
legszámosabb volt a torontálmegyei, s
bizonyos tekintetben a legérdekesebb.
Hétféle nemzetiségű polgárokból állott e
küldöttség s eltekintve annak intelligen-
sebb tagjaitól, akik salon vagy díszöltö-
zetben voltak, valamennyien nemzeti ru-
hájukat viselték. Kékbeli hatalmas magyar
gazdák, halinaposztós ráczok, bődölmá-
nyos bolgárok, darócós oláhok, fekete
ruhás svábok, csoportonként valóban fes-
tően tarka látványt nyújtottak: egész kis
ethnographiai gyűjteményét nyújtva a
magyarországi nemzetiségeknek.

Hatalmas szónokuk volt: Hadfy köz-
jegyző, ki lendületteljesen beszélt s kül-
dött társai nemcsak éljenzéssel támogat-
ták, de hochhal, zsviókál, szetreszká-
val is. Hasonló genreű küldöttség még
nem volt az ünnepélyen a miniszerelnöki
palotában, s Tisza örömmel hangsúlyozta,
hogy neki e küldöttség megjelenése, a
nemzetiségek egy azon hazafisága élénk
örömet okoz.

Hadfy beszéde következő volt:

A torontálmegyei szabadelvű pártnak
küldöttei vagyunk, polgári állásunk, val-
lásunk és nemzetiségünk — mint külsőnk
igazolja, — különböző ugyan, de a ma-
gyar állameszmé iránti hűségünk tánto-
rihatatlan, hazafiságunk önzetlen, exczel-
lenciád iránti bizalmunk és ragaszkodá-
sunk föltétlen, együttelétünk, otthonunk

TARCSA.

Tisza Kálmán tiz éves miniszerelnöki örömnepén.

Irta: Jókai Mór.

Tíz évig alkotmányos miniszerelnöknek
lenni a civilizált világ bármely országában
is a rendkívülségek közé tartozik; még ne-
vezetesebb, hogy ez Magyarországon történik,
a hol a parlamentarismus még fiatal, de a
pártküzdelem annál régibb: ennek mozgatói
a régi tradíciók, s az újitási szellem, a sok-
féle nemzetiség és valláskülönbőség a conser-
vativ, liberalis és radícalis tenok soha nem
pihennek. — A mellett az ország kül- és bel-
háboruk, korábbi hibás kormányelvek miatt
szellemileg és anyagilag hátramaradt s ezt
maga jól tudja: s a midőn végre alkotmányos
önkormányzatát visszanyerte, egyszerre lázas
sietséggel fog hozzá, hogy századok mulasz-
tását évtizedek alatt helyrehozza: alkot, rom-
bol, új korszakot kezd; s szílán a merre el-
indul, mindenütt akadályokra talál; saját népe
önerejét tulbecsöl, a külföld ellenben hitel-
lenül fogadja; első kísérleteiért keserves tan-
díjt fizet, — és mindezek mellett még a kö-
zös uralkodó egy másik országához hozzá
van csatolva, hadászati téren valamint a kül-
politikában, viseli annak korábbi adósságai
terhét kiegyezés szerint, mely kiegyezést nép-
szerűségben erős pártok nem szűnnek meg
örökösen ostromolni; aki ily adott helyzetben
tiz esztendeig megállt a miniszerelnöki pol-
czon, az megérdemli a figyelmes tanul-
mányt.

Tisza Kálmán tíz évi miniszerelnökségét
csak úgy értjük meg, ha egész életörténetét
vizsgáljuk.

Fia egy nagybirtoku bihari nemesnek,
kinek ősi kastélya ott áll a gesztí park vi-
ránya közepét. Az apa nevezetes, kiemel-
kedő alakja volt a magyarországi conser-
vativ pártnak, ki mind a négy fiat libe-
ralis szellemben neveltette. Anyja, az ország
legelső főnemesi családjai egyikének leánya,
mintaképe volt a nemeslelkűségükről, jöte-
konyságükről hírhedett magyar urhölgyeknek.

A négy fia közül a legidősebb László,
az 1848—49-iki szabadságharcban, mint
huszárkapitány, sebekölt elborítva maradt a
csataterén s életét csak a gondos anyai
szeretet menté meg. Domonkos, a legifjabb
öcs, tehetséges köllő volt és ifjan halt meg.
Lajos, az idősebb, megörökölte nevét az ár-
vizitől lerombolt Szeged újjalakotásában, ezek-
nek a testvére Tisza Kálmán. A szabadság-
harcz alatt akkori magyar kormány alatt
szolgált, mint 18 éves ifju. Az orosz invasió
után s az arra következett absolutisticus
aera alatt ismereteit itthon és utazásaiban
gazdagítani igyekezett. Európa minden mivelt
nyelvén beszélt, s a politikai és a real tudó-
mányok terén ép oly biztosan otthon találja
magát, mint ha a szépirodalomról és a mű-
vészetéről van szó.

Midőn én legeőször megismertem, szép
délczeg ifju volt, hosszukás, oval arcu, gö-
rög metszésű profilal, a minék férfias jellegét
emelte a sűrű fekete sugár szemöldök, szeli-
dítette az ábrándos, mély tüzű kék szem.
Akkor is olyan komoly volt, mint most. Azt,
hogy valakire mosolyogjon nagyon meg kell
érdemelni.

Már akkor is, az ötvenes évek elején,
egyik vezetője volt az ifju Magyarországnak.

Az öregek vagy szétzüllöttek a nagy világba,
vagy visszahúzódtak falvaik kis világába, vagy
ott ültek a legkisebb világban, a minék neve
„börön”. (Ez az igazi mikrokosmos). A fiatal
Magyarországot volt a jelen tér: és ez nem
volt az „orany fiatalaság”, ez az „aczel fia-
talaság” volt; a mely feladatát tűzte ki; hogy
a mit apái elejtettek, Magyarország szabad-
ságát újra felemelje: „vestigia non terrebant!”

Eleinte nem volt más tér a küzdelemre,
mint a társadalom. Ennek a gyümölcsei let-
tek a politikai párbajok, osztrák főtisztek és
magyar gavalérook között. Egy ilyen hármas
párba hőséként szerepelt Tisza Kálmán, ki
abban nehéz sebet is kapott, (a második volt
Szapary Gyula, a mostani pénzügyminiszer,
a harmadik Beniczky Ferenc, most belügy-
miniszeri államtitkár, ez halálra sebesíté az
ellenfelet).

Azután következtek azok az évek, a
minket nem írjuk meg a történetét. A ma-
gyar nemzet törvényhozása kimondta, hogy
„fátlyott vet a multakra”. Az 1850-től 60-ig
terjedő korszaknak nincs historiographja.

Csupán egy leveleire hivatkozom a ma-
gyar emigratio egyik legkitűnőbb vezérének,
báró Jósika Miklósnak, ki abban panaszojja,
hogy a nemzet azon küzdelmet, a mit iga-
zainak fenntartásáért az emigratio folytat, nem
méltanyolja, csupán egy ember érti és segíti
e nehéz feladatot, — Tisza Kálmán.

Legelőször huszonöt évvel ezelőtől láttuk
öt megjelenni a politikai küzdelében.

Az absolut kormány minden szabadságot
elvelt már az országtól; még az utolsó volt
hátra, a vallásszabadság. Megtámadta hírhedett
pátensével a protestans autonomiát. Ezen tört
meg a hatalma. Az egész ország, maga a

hatalmas katolikus klerus is a protestans
önkormányzat védelmére egyesült s a me-
részt ellenállás egyik vezetőjeül láttuk előta-
madni az akkor harmincz éves Tisza Kál-
mánt.

Következett rá még ez évben az octo-
beri pátns kibocsátása, mely Magyarorszá-
gon az idegenek kormányzatát megszünteté,
a sajtót felszabadítá, az országgyűlést egy-
behívta, de a 48-iki parlamenti kormányzatot
nem állítá helyre. A következő évi ország-
gyűlésen már Tisza Kálmán, mint a magyar
ellenzék vezére, szerepelt.

És ez nehéz szerep volt.

Kormány nem volt: magyar ministerium
nem lett kinevezve és így kormánypárt sem
lehetett. De volt egy nagy párt, mely ki-
egyezést kívánt a dynastia és a nemzet
között.

Ezzel szemben állt az ellenzék egyenlő
számáranu tábora, melyben együtt voltak a
szabadságharcz veteránjai, a kiszenvedett po-
litikai marlyrok, a forradalom minden té-
nyezői.

Itt kezdődött el Tisza Kálmánnak az a
nehéz feladata, melyet huszonöt éven át hiven
és következetesen vitt keresztül: meg tar-
tani a magyar nemzetet az alkot-
mányos jogaihoz való szilárd ra-
gaszkodásban de visszatartani a
szélsőségekbe töréstől.

Mind az egyikre, mind a másikra sok-
szor kínálkozott az alkalom. Egyfelől az osz-
trák kormány kicheztelési politikája, másfelől
Ausztia elszigeteltsége, balvégzetes háborui
erősen izgatták a nemzeti közvéleményt:
Tisza Kálmán erős keze tartá, hogy se jobbra
se balra ne dőljön. Ekkor alapította több ha-
rátaival együtt a magyar ellenzék egyetlen

békés, testvéries. (Éljen! Zsivio! Setreaska.) Mint független polgárok jelenünk meg ma exczellenciád, mint bölcseztörvény előtt, önként, szabadakaratunkból, hivatalos színezet nélkül, hogy átadjuk exczellenciádunk küldöink üdvözlését. (Éljen! Zsivio, Setreasca.)

Torontál vármegye lakosságának zöme, vallás és nemzetségi különbség nélkül, exczellenciád zászlaját követi. (Ugy van, éljen!) és mindenki büszkén és fennhangosan lobogtatja, mert erős hite és meggyőződése, hogy exczellenciád, mint magyar és a nemzetnek hű fia, csakis az ország javát akarhatja és eme meggyőződésünkben szerencséseknél érezzük magunkat, hogy exczellenciád pártjának tagja vagyunk és hogy nagyméltóságod, mint vezérünk tíz év óta kormányozza az országot és ez okból küldött fel bennünket a torontálmezei szabadalvú párt, hogy exczellenciád jubileuma (Élénk éljen. Zsivio!) alkalmából üdvözlőjük és az országos örömnemzetek mi is részesei legyünk. Teszszük ezt küldöink megbízásából örömmel, de teszszük saját magunk nevében határtalan lelkesedéssel, mert mindannyian feltétlenül hívei és áldozatkész követői vagyunk, meg lévén győződve, hogy csakis amaz ösvényen, a melyen bennünket exczellenciád vezet, érhető el alkotmányunk megővése a külföld előtt tekintélyünk öregbítése, országos ügyeink békés elintézése, szóval a haza felvirágzása. (Éljen! Zsivio!) Exczellenciád mint ő felségének legelső tanácsosa, teljesen birja a trón bizalmát, s mint legjobb magyar a nemzet osztatlan szeretetét; exczellenciád megnyerte a dinasztiát a nemzetnek s megszilárdította a magyarral született lojalitást és ez által megvetette alapját az uralkodó és a nemzet közötti egyetértésnek, mely alapkövet képezi az állam boldog fennállásának (Éljen! Zsivio! Setreasca!)

Mire a miniszter elnök válaszolt: Kérem legyen szives biztosítani Nagy-Becskerek városát arról, hogy köszönettel vettem a megemlékezést. Tiszta szívvel kívánom mindazon jól e városnak, melyet ön által a város nekem kíván. (Éljen.)

Az ünnepély többi, kiváló mozzanatai közül még a nagy bankett és a miniszter elnöki estély kiváló érdekűk. Tiszta Kálmán, Haynald Lajos és Jókai Mór beszéltek röviden, — de azért minden egyes beszéd egy-egy esemény számba ment.

Közöljük a miniszterelnök beszédét:

Felsőcséreg királyunk egy legmagasabb trónbeszédében azt mondta: van a magyar nemzetnek két egymást kiegészítő sajátossága: hűség a királyhoz, ragaszkodás az alkotmányhoz. (Ugy van.) Könnyű mind e két sajátossággal birni és az abból eredő érzelmeinek megfelelni, midőn az, a ki az alkotmányt legjobban tiszteli, a ki a törvényt legteljesebben megismeri, maga a király. (Élénk éljen.)

Közölnyét, a „Hon“ napi lapot, mikor az alapító kilenc tag névsora megjelent a program alatt, a kormánykörökben azt mondták: ime tehát ez a titkos kormány névjegyzéke. És igazuk volt.

Ennek a feladata volt megőrizni a nemzetet a fegyvertelen harc feladásától; akár capituláció, akár fegyveres harc megkezdése által. A fejjével játszott mindenki és nem vult félre.

Tetterejét érvényesíté, az alkotmányos tétől lezserítva, a térsadalmi, irodalmi, főleg a nemzetgazdasági téren: jól tudva azt, hogy a szabadságnak legjobb alapja, a népműveltség és a közélet.

Végre az alkotmányos korszak megbukott, mely fennállásával sokkal több kárt és veszedelmet okozott a monarchiának, mint a mennyi bukásával kiengesztelhetett, s a magyar országgyűlés 1866-ban ismét össze lett hívva. A jövődö események előre vetették az árnyékukat. Az 1866-iki osztrák-porosz háború igazolta az aggodalmakat, miszerint a birodalom, teljes felbomlása előtt áll. Attól csak az alkotmányos kétféle osztás szabadíthat meg. Meg lett találva az alap, mely mellett az eszme gyakorlativá válhatott, a Deák Ferenc által alkotott kiegyezési javaslatban; mely mellett Magyarország visszanyeri teljes önkormányzatát, parlamenti rendszert; csupán a hadügyi és külügyi maradt a két állam közös ügyének, s ennek ellenőrzésére egy, mind a két állam parlamentjeitől kiküldött bizottság állítatik fel. E terv a magyar parlamentben többséget nyert és így törvényvé vált; s e törvényen alapuló alkotmányra esküdött meg a király. Mert Magyarországon nem az a szokás, a mi más államokban, hogy koronázáskor az ország rendi esküsznek hűséget a királynak: itt a

lenni a magyar államnak. (Éljen! Zsivio!) Még arra kérem, — s ez buzgó kérés a haza minden fiához, — hogy a főczél, melyet magunk elé tűzünk, az legyen, hogy a hol megvan ez érzés, ott megmaradjon, a hol pedig tán itt-ott nincs meg, ott létrejőjön. Szabad, lehet ellenkező irányú politikai nézeteket hirdetni, de azt tartom hazafiai kötelesség, ellenállni minden oly lépésnek, mely az e haza különböző fiai közti egyetértést megbolygatná, Torontálmezei és ennek szabadalvú pártja ezt régen belátta, — és mint most is mutatkozik — szép sikerrel törekszik erre. Engedjék, hogy ismételjem e feletti örömem és elismerésem kifejezését és hogy magamat szívesen ajánlom. (Hosszantartó lelkesült éljen, zsivio és setreasca.)

E két küldöttség kivül még N.-Becskerek város is képviseltette magát az ünnepélyen Dr. Demkó Pál országgyűlési képviselő által, ki a város díszes kiállítású feliratát következő beszéd kíséretében nyújtotta át a miniszterelnöknek:

Nagyméltóságú miniszterelnök ur! Kegyelmes Uram! Mint kiváltságos N.-becskerek város küldötte Nagyméltóságod 10 éves miniszterelnöksége örömnempe alkalmával Nagyméltóságod halántéka körül az összehaza által font hervadhatlan babérkoszoruba az őszinte tisztelt, belső ragaszkodás és határtalan bizalom szülte ezen üdvözlő felirat átadásával (átnyújtja a feliratot) legyen szabad nekem is, habár csak egy kis levelkét fűzöm, kérvén Nagyméltóságodat, hogy a megérdemelt nagyságnak hozott ezen áldozatot — mely nem lehet kicsiny, ha mindene az áldozónak — ugy amint adjuk, szívesen venni, N.-Becskerek városát pedig továbbra is szíves pártfogásában és jóakarataiban megtartani méltóztatassék.

Mire a miniszter elnök válaszolt: Kérem legyen szives biztosítani Nagy-Becskerek városát arról, hogy köszönettel vettem a megemlékezést. Tiszta szívvel kívánom mindazon jól e városnak, melyet ön által a város nekem kíván. (Éljen.)

Az ünnepély többi, kiváló mozzanatai közül még a nagy bankett és a miniszter elnöki estély kiváló érdekűk. Tiszta Kálmán, Haynald Lajos és Jókai Mór beszéltek röviden, — de azért minden egyes beszéd egy-egy esemény számba ment.

Közölnyét, a „Hon“ napi lapot, mikor az alapító kilenc tag névsora megjelent a program alatt, a kormánykörökben azt mondták: ime tehát ez a titkos kormány névjegyzéke. És igazuk volt.

Ennek a feladata volt megőrizni a nemzetet a fegyvertelen harc feladásától; akár capituláció, akár fegyveres harc megkezdése által. A fejjével játszott mindenki és nem vult félre.

Tetterejét érvényesíté, az alkotmányos tétől lezserítva, a térsadalmi, irodalmi, főleg a nemzetgazdasági téren: jól tudva azt, hogy a szabadságnak legjobb alapja, a népműveltség és a közélet.

Végre az alkotmányos korszak megbukott, mely fennállásával sokkal több kárt és veszedelmet okozott a monarchiának, mint a mennyi bukásával kiengesztelhetett, s a magyar országgyűlés 1866-ban ismét össze lett hívva. A jövődö események előre vetették az árnyékukat. Az 1866-iki osztrák-porosz háború igazolta az aggodalmakat, miszerint a birodalom, teljes felbomlása előtt áll. Attól csak az alkotmányos kétféle osztás szabadíthat meg. Meg lett találva az alap, mely mellett az eszme gyakorlativá válhatott, a Deák Ferenc által alkotott kiegyezési javaslatban; mely mellett Magyarország visszanyeri teljes önkormányzatát, parlamenti rendszert; csupán a hadügyi és külügyi maradt a két állam közös ügyének, s ennek ellenőrzésére egy, mind a két állam parlamentjeitől kiküldött bizottság állítatik fel. E terv a magyar parlamentben többséget nyert és így törvényvé vált; s e törvényen alapuló alkotmányra esküdött meg a király. Mert Magyarországon nem az a szokás, a mi más államokban, hogy koronázáskor az ország rendi esküsznek hűséget a királynak: itt a

Emelem tehát a poharamat mindenek előtt első Ferencz József császár és apostoli király ő felsége, hazánk imádott királyáért. (Leikes hosszan tartó éljen.)

Emelem továbbá poharamat Erzsébet királyné (Élénk hossza éljen), aki 3-szor királyné, királynéja a szépségnek, királynéja a lelki nemességnek és koronás királynéja a hazának. (Leikesült éljen.)

Emelem poharamat ő felségére, Rudolf főherczeg trónörökösre (Leikes éljen), kinek szavai csak nem rég oly meleg érzéssel hatottak el minden magyar kebelébe (Leikes hosszan tartó éljen) és felségese neje, Stefánia főherczegnőért. (Leikes éljen.)

Ő felsége, Magyarország apostoli királyát, ő felsége a királynéval és a trónörökös párral az Isten kegyelme népei boldogítására az emberi kor legszélsőbb határáig éltesse. (Hosszas, élénk, lelkesült éljen.)

Befejezésül közöljük egyik küldöttségi tag tudósítását az estélyről.

A miniszterelnök estélye.

Finis coronat opus. Meltőbb befejezést alig nyerhetek volna a miniszterelnök 10 éves jubileumára rendezett ünnepélyek mint abban az estélyben, melyet ő viszonzásul adott az ország minden vidékéről és rétegeből felsereglett gratulálóknak vendégszerető hazánál.

Fényárban uszó hat pazar pompával berendezett teremben hullámzott a tömeg, 2000 ember, legnagyobb részük vidéki, kinek ma s talán soha többé nem lesz alkalma annyi pompát bámulhatni. Parókás inasok elragadják az ember kabátját, hogy biztos helyre tegyék, s most frakkban vonul fel a virágokkal pazarul díszített lépcsőn. A számtalan sürgő-forgó lakaj, a gyönyörű virágok s az ezerszeresen visszatükröződő gyertyák fénye egészen elkábítja az embert, szinte fél bemenni. De nem! Az az egyszerű feketébe öltözött ur, kinek a kezén még keztü sincs, milyen szívesen fogad minden egyes megérkezőt, odanyújtja kezét s mindegyik számára talál néhány szívélyes szót, pedig ez a szívélyes háziur a — miniszterelnök.

Bizony bizony sokkal melegebben szorította meg minden vendégének kezét, mint nálunk sok „előkelő házbán“ a háziur.

Hölgy csak egy volt jelen, a háziasszony, Tisza Kálmán szül. Degenfeld Ilona grófnő. Mintha csak pótolni akarta volna a többiek hiányát szeretetreméltóságával, páratlan kedvességgel. Szürke bársonyruhát viselt, gazdagon díszítve csipkével, nyakán és fején fehér gyöngyökkel, ott állt a terem közepén majd egy angol tudóssal csevegve London előnyeiről, majd egy újabbkori tehetséggel a kiállításán vett apróságokról s mindezt oly gyors egymásutánban, hogy nem győztem eléggé bámulni ő Nagyméltósága sokoldalúságát.

A legközelebbi teremben ott találjuk Haynald bíboros érseket, Szapáry pénzügyminisztert, Zichy Nándor grófot, Tisza Lajos grófot, Angyalics patriárkát, Andrássy Gyula grófot de még az ellenzék egy képviselőjét a főrendiházból is, Majláth főispánt.

Az arisztokratia igen kevéssé volt képviselve, annál több pap volt ott, a legkülönbözőbb vallásokból.

Torontálmezeiből ott volt Turn-Taxis Egon herczeg, Tallian Béla alispán s a szabadalvú párt küldöttségének számos tagja.

A többi termekben fel s alá vonulnak a frakkos alakok, de egyszerű polgárokat is lehet látni, kik keztü nélkül bámulják ezt a sok nagyurat, — s paraszt is egyszerű ruhában, kik ezért épséggel nem ugynéztek ki, mintha nem jól éreznék magukat a sima parketen.

Dr. Pauler igazságügyminiszter kivételével, ki betegesen fekszik, ott volt valamennyi miniszter. A képviselőház Péchy Tamás elnökével legerősebben volt képviselve.

Az összes megjelentek nevét elmondani lehetlenség, de nem is szükséges. Elég az, hogy 2400 meghitt vendég közül megjelent 2000, kik közt a legfényesebb neveket, legkiválóbb szereplőket és államférfiukat találjuk.

10 órakor megnyitott a buffet, s kezdődött a harc, melyben az ember élete

cockkázatásával egy-egy darab özcsoomhoz avagy sonkához juthatott. Bor bőven volt de hamar kifogyott, amikor aztán fagyallal kezdtek csillapítani a belső tüzet.

A nagy urak persze távol tartották magukat a buffettól, csoportokban állva az egyes termekben beszéltek a rumeliai kérdéstről és isten tudja miről még.

Egyáltalán igen feszitelen hangulat uralkodott, látszott a vendégeken, hogy jól érzik magukat.

Ejfélfelől lassankint oszlani kezdett a társaság, a termek mindig üresebbek lettek, s a háziasszony és háziur még mindig az ajtóban álltak, hogy szívélyes bucsút vegyenek vendégeiktől.

S amint a miniszterelnök örömmel fog e napokra visszagondolni, melyek az ünnepélyvel találtak befejezésüket, úgy örökké kedves emléket képez e fényes s mégis oly kedélyes estély minden egyes vendég szívében.

Az ünnepélyeknek vége, munkára fel! b. l.

Végül kötelességünknek tartjuk megemlíteni, hogy a megyei szabadalvú párt küldöttségének szervezése, de különösen a küldöttség gondos elszállásolása és ellátása körül Budapest Hadyfj elnök mellett Szallenbach Dezső ötlettel az érdem oroszlanrésze, kinek valóban fáradhatlan működéséért ez uton is köszönettel adózunk.

Az osztrák-magyar monarchia irásában és képmében.

D. cember elsőjén fogja Rudolf trónörökös főherczeg, a két szerkesztő kíséretében, a nagy népművelő első fuzetét átnyújtani ő felségének, a császárnak és apostoli királynak, kinek e könyv dedikálva van.

Az egész mű tizenöt kötetből fog állani. Ebből a bevezető és a befejező kötet általános, a monarchia mind két országát közösen érdeklő tárgyakkal foglalkozand, egy kötet van szánya a megszállt tartományok ismeretisére, hét kötetben lesznek bemutatva a birodalmi tanácsban képviselt tartományok, öt kötet jut a magyar korona országainak. A quota e szerint a magyar félre nézve elég kedvező, s ha Dalmáciát is Magyarország térszépehez vesszük, egész a parlásig emelkedik.

Az első és utolsó kötetnél említett általános vagy közös érdeklő tárgyak: az egész monarchia területének oro- és hydrographiai leírása, geologia, botanika, zoologia, klimatologia, anthropologia, statistika, népművelés; az ausztriai birodalomnak, mint ilyennek, a mai dualistikus államalakjaig való rövid történelmi vázlat; majd az alkotmányos élet, a parlamentek, a hadsereg és tengerészet; és a közművelés és kormányforma, közjog, stb. ismertetése, a melyek, tárgyaik szerint, magyar vagy osztrák munkatársak által írtak meg.

A Bevezető kötet az első sorokban említett tárgyakkal foglalkozik s hosszabb időközökre felosztott megjelenéssel illeszkedik bele a két ország külön leírását tartalmazó fuzetek sorába, a melyek minden hó 1-én és 15-én fognak megjelenni; olyanformán, hogy az Ausztriát ismertető fuzet magyar fordításban is ugyanazon napon adatik ki, a melyen a német eredeti.

Az osztrák rész első köteté kezdő Bécs városával és Alsó-Ausztriával; a magyar rész ellenben Budapest az utolsó kötetre van hagyva; mint a mely tíz év múlva, mikor a királyi várapalota, a Mátyás-templom, a parlament palotája, a lipótvárosi bazilika, a negyedik elő-híd, stb. ki lesz építve, előreláthatólag előnyére fog megváltozni.

Az osztrák fél kötetét tartományonként lehetnek beosztva; a mi a magyar félre lehetetlen. Itt, Horvát-Szlavonországoknak külön tért engedve, Magyarország maga, mint összefoglalt egész tárgyalandó, mellőzve a kerületi, vármegyei felosztásokat, s azok helyett a földrajzilag meghatározott vidékeket tárgyalva. Megelőzi a leírásokat, mint I. fejezet, a magyar földnek ismertetése, s az országának rövid történelmi vázlat, a történelem előtti időktől kezdve egész a legújabb napokig.

Az után következik a II-dik fejezet:

1. A magyar nép származása, alkotó részei, állása az európai népek között; az anthropologiai és nyelvészeti kutatások eredményei. — 2. A magyar nép jellemzése, szokásai és erkölcsi. Népviselet, népköltészet, példabeszédek és közmondások, melyek a magyar nép észjárását jellemzik; népmesék, mondák, regék. A magyar zene. — 3. A magyar nép háziipara. — 4. A magyar alföld általános jellemzése földrajzi tekintetben. — 5. A Tisza mint az alföld folyója. A Tisza szabályozás ismertetése. — 6. Az alföld egyes vidékeinek leírása, nevezetesen Nagy-Körös, Keskémét, Kalocsa, Szabadka, Baja, Békés, Mezöhegyes, Arad, Temesvár, N.-Becskerek, Vjvidék, Hódmező-Vásárhely, Szentcs, Csonrad, Pusztaszer, Szeged, Debreczen, Nagy-Vár, stb. ismertetése. — 7. A sokácok, bunyevácok.

ydarab özcomb-
hatott. Bor bőven
t, amikor aztán
lapítani a belső

e távol tartották
oportokban állva
széltek a rumeliai
miről még.

sztelen hangulat
ndégeken, hogy

oszlani kezdett
indig tusebbek
és háziur még
hogy szívélyes
ektől.

elnök örömmel
ndolni, melyek
fejlesztüket, úgy
képez e fényes s
y minden egyes

vége, munkára
b. l.

*
ek tartjuk meg-
szabadelvű párt
e, de különösen
állásolása és el-
Hadfy elnök
Dezsőt illeti
kinek valóban
ez uton is kö-

monarchia
pben.

a Rudolf trón-
készítő kísérete-
ső fuzetét átnyuj-
nak és apostoli
hálává van.

tetből fog állani.
ező kötet álla-
országát közösen
and, egy kötet
mányok ismer-
ek bemutatva a
tartományok, öt
országainak. A
re nézve elég

Magyarország
paritásig emel-

el említett álla-
gyak: az egész
s hydrographiai
oologia, klima-
ka, népműve; az
ilyennek, a mai
rövid történet-
és élet, a parla-
gerészet; és a
tina, közigy, stb.
k szerinti, ma-
sek által irat-

sorokban em-
s hosszabb
elendéssel illesz-
leírását tartal-
ek minden hó
enni; olyanfor-
telit fuzet ma-
napon adatik

te kezdi Bécs
a magyaránál
tetre van hagy-
mikor a királyi
a parlamenti
negyedik álló-
athatólag elő-

rtományoként
gyarál lehe-
goknak külön
ge, mint ösz-
nellőve a ke-
s azok helyett
vidékeket tár-
int I. fejezet,
tetése, s az
et-vázlata,
e egész a leg-

ik fejezet:
ertelése:
ssa, alkotó ré-
k között; az
utalások ered-
p jellemzése,
népköltészet,
melyek a ma-
; népművek,
— 3. A ma-
y ar főlföld ál-
kintében. —
ója. A Tisza-
z alföld egyes

Nagy-Kőrös,
Baja, Békés,
N.-Becskekere,
Zenteny, Csön-
eczen, Nagy-
szerbek. —

Az egyes városok és vidékek leírásánál
a munkatársaknak a következő tárgyak figye-
lembe vételére van utasításul adva:

Vidékeljellemezés, tájrajz: alpesek, puszták,
mocsarak, tavak, erdők leírása. — Műemlékek,
régie templomok, kolostorok, őskori leletek,
varromok, kunhalmok, sírmezők, avargyőrök
stb.; római sáncok, amphitheatrum. — Álla-
mányos népjellemzés. Néptyus. Nyelvismerte-
tés. Tájszólás. — Lakások külseje, belső
berendezése, butorzat, házi eszközök. —
Egyes néposztályok leírása foglalkozásaik-
ban. — Népviseletek, rendes és ün-
neplő öltözet, eledel, életmód. — Népszok-
ások, népviseletek, mulatságok, melyek a
jelenben dinnek: azután a régi czéhek, kato-
natoborzás, diák-, legatus- és jurátus-élet,
passió-játék, határvérség s egyéb a közelebb
multból vett rajzok. — Házi ipar. — Népbab-
onák, mondák, legendák, mesék. — Népköl-
tészet, dal, zene, táncz; szépművészet, képfar-
agók, festők, mezzei poéták, néphumor, adom-
mak. — Vegül: Magasabb költészet, irodalom,
tudományosság, köznevelődési intézetek, szin-
házak, képzőművészet, építészet, zeneköltés.
(Az utolsó kötetben.)

Az elsorolt tárgyhalmaz elég utasítás a
felkért és ajánkozott, valamint az ezután
ajánkozni kész munkatársakra nézve, hogy
tárgyaikat kellő rövidséggel kezeljék, a nél-
kül, hogy az előadás érdekességét csorbítanak,
a kutatás alaposágát mellőzzék.

Minta gyantát megírtam egy próbaczik-
ket Debreczenről; felhasználva hozzá, a saját
feljegyzéseimen kívül, minden e városra
és vidékre vonatkozó régió küt-
fők és mostani irodársaim adatait s
ezt minden munkatársnak megküldöm, a ki
kívánja. Így több írónak az adalékaihoz kell
„egy” szerzőnek a kikérlekített vidék cikkeit
megalkotni; azonban valamennyi írónak a neve
meg legyen említve a cikkek fejezetcíménél,
mint közreműködött társé, a hogy nálam je-
lezze van.

A Magyarországot lakó más nemzetisé-
gek leírására külön szakfelelősök lesznek fel-
szólítva, kiknek feladatuk, ezeket saját leg-
kiválóbb íróik tolla által megismertetni.

Horvát- és Szlavonországot leírása külön
horvát-szlavon szakfelelősökre lett átruházva,
kik írótka maguk választják ki. Ugyanez or-
szágok a felügyelő-bizottságban is képviselve
vannak.

Mint kiszámítható, az egész mű két heti
időközben két-íves fuzetenként megjelenve,
tiz év alatt fog teljesen a közönség elé ke-
rülni. A szerkesztéségi apparátus azonban
úgy van berendezve, hogy bármelyikünk mű-
ködésének időközben megszűnése legkisebb
fennakadást sem fog okozni.

Az egész magyar kiadást a magyar kirá-
lyi állományomda, a németet a bécsi cs. kir.
állományomda vállalta magára, s Ő Fensége a
trónörökös az őt megillető tulajdonjogot a
két állományomda ruházta át. Mind a szelle-
mi tartalom, mind a metszvények örök időkre
ezeknek a tulajdonát képezik. Ha veszteség
lenne a vállalatnál, Ő Fensége, közös uralko-
dónak, ezt saját magánpénztárából fedezni érde-
meg; azon minden várakozást fölülmúl töme-
ges részvét mellett azonban, mely mind a
magyar, mind a német közönség részéről eddig
is mutatkozik, s miután valószínűleg még
francia kiadás is jöhet létre, veszteségre alig
lesz eset.

A magyar résznek nem csak szellemi
munkatársai és rajzoló művészei, de sokszo-
rosító művészei is mind magyarok. A kiadó
állományomda e mű számára egy önálló xylo-
graphiai intézetet állított fel Budapesten, Mo-
relli tanár vezetésével, melyben legkiválóbb
famtetsző művészeink működnek becsületünkre
való szép sikerrel.

Ugyanezt fel kell jegyeznem szellemi
munkatársaimról is. Ez nehéz munka. De még
eddigél mind azok az írói társaim, a kik köz-
reműködnek, a legnagyobb előzetes engedély
tanúsították. Annak nevezhető, a midőn egy
író a kidolgozott művet a másik által átido-
mitatni, beolvasztatni, alkalmaztatni, vagy éppen,
ha nem volt a czéljának megfelelő, egészen
mellőztetni engedi. Saját cikkeit is alá van-
nak vetve e procedurának, egész kiszedelt
ívek, összevissza korrekturnázza, s utóljára
kereszttulbuza bevernek fiókomban saját fel-
adványaimból. Annak ezután is így kell menni.
Szakbizottságaink éppen azért vannak, hogy
előlegesen szigorú kritikát gyakoroljanak, s
minden barátságot és deferentiát mellőzzenek;
ami első kézből nem a czéljának megfelelőleg
üött ki, azt át, vagy újra dolgoztatnak.

Ha mind a mellett is lesznek a munká-
nak hibái és hiányai, azoknak feljegyzéseiről
a szerkesztők csak haladatosak lesznek a kriti-
ka iránt.

Közvéleményünk organumairól feltesztük,
hogy a mű megítélésénél figyelembe veendő
a nehézségeket, a melyeknek annak magát ke-
resztől kell közzéni s mindenek előtt azon
szempontot nem fogják elveszíteni, mely szent-
runt a munkában a monarchia egykor leendő
uralkodója ismerteti meg országainak sokféle
népeit egymással és a világgal; maga is szem-
élyesen áttanulmányozza azoknak helyzetét,
sajátságait, s az alatt is, a mig a trónörökös
címet viseli, magát a szellem harcossainak
éleire állítja; s büszkeséget találja abban,
hogy vezére lehet annak a tábornak, mely a
halodik nagy hatalom seregéhez tartozik.

Üdv az olvasónak.

Jókat Mór.

Vámbéry Ármin. *)

Vámbéry Ármin világhírű, merész utazó.
Önkéntes középásztai diplomata, kit hódolatokkal
keres fel Budapesten ellenfele Ignatyev, és a
kit, ha Angliába megy, negyven város színe-
jára fogad egyletverő riadalommal már az indó-
házánál. Megsókolja őt — azt mondják —
nyilvánosan, nemzeti halálból a walesi herceget
és tán kevésbé nyilvánosan, nemzeti lelkesed-
ésből egy sereg ifju lady.

Szóokol az angoloknak angol nyelven,
miként Kossuthon kívül, idegen még nem szó-
nokolt soha: és néhány het múlva megkukik
a parlamentben Gladstone. Nemesak a magyar
ember olvassa ezt felőle a hírlapokból köny-
teleg szemekkel, de olvassa az egész világ.
Nincs magyar, Jókaitól eltekintve, a kinek a
nevet oly gyakran emlegetné, meg pedig a
magasztalás hangján e földteke sajtója, mint
a Vámbéryét. A koppenhágai czukrászdákban
szintoly biztosan olvashat róla az ember az
év bármely szakában, mint a kalkulálti ven-
deglőkben vagy a madridi kávéházakban. Egy-
szer fogadott két angol tourist, valahol Costaricában
vagy Nikaraguában, hogy még két
óra tervezett utójokban virradnak-e oly napra,
a melyen Bokhara e tiszteletbeli protektorának
névvel nem fognak találkozni sem vasutoni
vagy gőzhajoni beszélgetésben, sem valamely
hírlapban? Eljutottak már Hongkongig, de még
nem fekdűhettek le közel két havi utazás folyá-
mában egyetlenegyszer sem, a nélkül, hogy
ott ne lebegett volna előtük világhírű uta-
zóknak legfrissebb olvasmányai neve; esk
éppen a legutolsó napon tért már-már bizo-
diadal érzetével hálószobájába az, a ki a
„nem”-re tette ki a száz gúneit: és ime mi
történik? Midőn éppen már le akar fekdűni
és rá akarja fordítani a kulcsot, iszonytató
láma támad a folyosón. Kinyitja angolul az
ajtót, hallgatódzik, hogy mi az? Hat éppen
éjjeli 12 órákor cibálhatja egy opiumittas
hajó-orvos gyönyörű szép ifju feleségét és
látja el köze-közebe ütegekkel azon gyakran
megismélt kommentár kíséretében, hogy „ne
neked”, mért nem ültél föl arra a liverpooli
vonatra és mért nem jöttél azonnal utánam!

Nos és hogy védelmezte magát a szegény
asszony? Folyvást csak azt kiabálta, hogy
nem jöhöttem, nem jöhöttem, mert azt a vo-
natot hirtelen lefogalták, táblát tüzek ki, rá
volt írva, hogy „engaged for Vámbéry!” Ilyen-
forma reporteri hitreggélkel van ma már telve
európaszerte a levegő.

Bámulatreméltó nyelvtelenség. Nincs oly
született török, a ki úgy értene, beszélne,
írna e nehéz nyelvet, mint ő. Ismeri pedig e
nyelvnek valamennyi dialektusát. A csagataj
török nyelvre nézve még azon német orientá-
listák is elsőrendű tekintélyek esk ismerik már
ma el, a kik csak mesélgynék akkor, midőn
csak könnyebb természetű, azért nem ke-
vesőbb fontos utazási művei megjelentek. Pom-
pásan ért ő a persához, tatárhoz, mongolhoz,
arabhoz egyaránt; a nyugateurópai nyelveket
szintoly folyékonyan beszéli, mint saját any-
nyelvét. Sőt ambar e téren autodidakt, ért ő
görögül és latinul is oly jól, mint akár a Duc
de Rousillon.

De Vámbéry nemcsak ritka nyelvtudós
és polyglott: eszes ember is ő, meg okos
ember is — mint a tudósok közül csak ke-
vesen. Pár évvel ezelőtül angol nyelven adta
ki Londonban Fischer Unwinnél az önéletrá-
sát. Csodálkozva olvassák e könyvből a leg-
különbözőbb fokú értelmek az ő rendkívüli
kalandjait, a melyeket Közép-Ázsiában állt
és a melyeket az európai tudomány számára
annyi szép sikerrel volt már is képes értéke-
síteni: és a bámulat e merész utazónk irányá-
ban bizonyára még fokozódnék innen is, meg
tul is a csatornában, az ő önéletrésében nem
lett volna annyira tartózkodó az ő ifjusági tan-
évelnek kidoborításában. Mentől sanyszerubb
helyzettel kell küzdenie a lángelmének éppen
amaz években, a melyekben a létharczat kell
vívnia magáért a szellemi képzés tanfolyamai-
ért: annál nagyobb diésőségére válik, ha oly
magasra bírt emelkedni nehéz életkudalmei
daczára, rendes egyetemi tanfolyam nélkül is,
tisztán csak saját nagy tehetségének önfelel-
dozólag hangyaszorgalmu felhasználása, egy
kimondhatatlanul érdekesítő önképzés által
mint ő. Erősen hiszem, hogy világhírű jele-
sünk merő szerénységéből tartózkodott ennek
színezetebb rajzától; pedig eme szerénységé-
nek az érást utóvégre is a paedagogia fizeti
meg: elveszti a kilátását egy fénytelt önkép-
zési példára, a melyet pedig semmi más mo-
dern nyelvtudós pályafutása nem szolgáltat-
hatott volna be oly szingezdug mozzanatokkal,
mint a szentgyörgyi gymnasium éber, igyekvő
tanoncából a mindenható Resid basa titká-
rájává, majd világhírű utazóvá és az ázsiái po-
litikát egyéni tekintélyével befolyásoló magyar
tudósa fölemelkedő Vámbéry.

Vámbéry Ármin hű fia hárszójának, és ez
egyik legszebb vonása. Lehetett volna török
basa, nagy hivatali kaphatott volna Indiában
Nem kellett neki. Beéri azzal, hogy budapesti
egyetemi tanár és magyar.

*) Kivonat a „budapesti társaság” című munkából.

HIRHARANG.

* N.-Becskekere város függet-
len polgáral f. évi nov. 30-án a „Pest
városához” címzett szállodában egy 86 ter-
tékű banketten ünnepelték meg Tisza Kálmán-
nak országosan megtartott, keresetlen és igaz
kebelből eredő üdvözlétekkel fűszerzett ju-
bileumát.

A kiváló cigányzene által lelkesített

vendégek felállva hallgatták meg és riadó él-
jenekkel fogadták a felköszöntőt, melyet Ku-
lityay polgármester ékes szavakban Ő Fensé-
gére, a felsége királynéjára, a trónörökös
párra és az uralkodó családra mondott.

Schäffer, pápai kamarás, szívből eredő
velős és az ünnepelt érdemeit méltató meleg
szavakban a miniszter elnököt.
Dr. Kiss János szeretett főispánunkat.
Lauka az ünnepelt családját és az ösz-
miniszteriumot ültette.

Mindezen felköszöntőket dörgő eljenek
követték.

Kiss Sándornak tv. bírónak a lakoma
helyéről az ünnepelthez menesztett rövid, de
szabatos és meleg üdvözlő táviratát a jelen-
levők helyesléssel és éljenekkel fogadták.

* A miniszter közönete. Gróf
Széchenyi Pál földmiv. miniszter megyénk
legnemesebb szívé és jótékonyága folytán
mindenütt adott főúrnak gr. Nákó Kálmán
nagybirtokosnak azon hazafias áldozatkész-
ségeit, hogy a n.-szit-miklósi Nákó-alapítványi
gazdasági iskola építéseire 100000 drb téglat
díjtalanul felajánlotta, közönetét nyilvánította.

* Az egészségtan a népisko-
lában. Ezen czim alatt lapunk mult szá-
mában megemlékeztünk azon mozgalomról,
melyet Tréfórt Agoston közoktatásügyi mi-
nister e tárgyban kezdeményezett, s a „Del-
magyarországi Lapok” után közzöltük azon
intézkedéseket is, melyeket Temesmegye és
város tanfelügyelője e részben tett. Most ke-
lembes kötelességet teljesítünk, midőn illetékes
helyről szerzett információk alapján konstá-
táljuk, hogy Steinbach Antal kir. tanácsos
tanfelügyelőnk még a f. év elején, január
17-éről 201. sz. a igen czélzerűen és eré-
lyesen intézkedett ezen fontos tantárgynak
valamennyi, ugy községi, mint állami és fe-
lekezeti népiskolában leendő tanítása iránt. —
Ezen intézkedések közül kiemelendők tart-
juk, hogy a tanfelügyelő ur nemesak a ma-
gyar kézikönyv beszerzését is minél szélesebb
körökben leendő elterjesztését rendelte el,
hanem — a nemzetiségi iskolákban lehető
terjesztés czéljából — annak idegen nyelv-
vel való fordítását is eszközölte. Ezen
fordítások közül a román nyelvű most áll
ministeri jóváhagyás alatt, mely rövid időn
be fog következni s ezen, épen elmaradt nem-
zetiségeink között leghatásosabb ismeretek
terjesztésére hathatós eszközül szolgálend.
Valóban, nagy halára kötelezi a kir. tanfel-
ügyelő a felvilágosodás minden igaz barátját
ez ismeretek terjesztése által!

* Vámbéry N.-Becskekereken. A
jeles tudós, mint azt most véglegesen és a
legnagyobb bizottsággal irhatjuk, e hó 6-án
az estéli vonattal fog városunkba érkezni.
Tételezték ama körülményre, hogy a Kikinda
felé menő vonat az érkezés után csak félóra
mulva indul, és ekként az azon utazó nagy-
számú közönség miatt sem a prerront sem a
várótermekei elzárni nem lehet, — hivatalos
fogadás nem a vasutnál, — hanem Vámbéry
úr szállásán a kegyesrendiek épületében lesz.
Az előadás a színházban másnap vagyis e hó
7-én tartatik meg este 7 órákor. Az érkezést
valamint az előadást jelző plakátok a mai napon
becsáztatnak ki; mindazáltal a „deák-segélyző-
egylet” elnöksége e helyen is tisztelettel kéri
a közönséget, hogy mind az érkezésnél mind
az előadásban a jótékony czéllá való tekintet-
ből és az ünnepség emelésének czéljából nagy-
számmal megjelenjen sziveskedjék. Érdekes a
felemlítésre, hogy a „deák-segélyző-egylet”
november hó 22-én rendkívüli közgyűlést tar-
tott, melyen Vámbéry urat hallája és mely tisz-
telete kifejezésül tiszteleti tagjává választotta.
Az erről szóló arabslyu dekoratívokkal díszes
oklevelet — melyet Lichtenegger József főgymn.
tanárnak a rajzolásban és festésben igen ügyes
keze készített — 7-én délelőtül fogja a se-
gélyző-egylet kiadótsága a nagy tudósnak
átnyújtani, ki már 8-án a reggeli vonattal
visszatartozik Budaestre. És most kívánjunk
fényes sikert a derek gymnasiumi ifjuságunk,
mely az ünnepség sikerülte érdekében fárda-
hatatlanul munkálkodik. ....

* Lendvay Miklós, temesmegyei
aljegyző, a „Delmagyarországi lapok” jeles
tollu főmunkatársa és évek óta föltámasza,
jegyet váltott Temesvár egyik legszebb, leg-
műveltebb, legkedvesb fiatal hölgyével: Ma-
gyar Lina kissasszonnyal, ugyanazon lap ki-
adóinak, a Magyar testvérek rokona s így
lapúrtunk kettős ünnepét ül. Legszíntebb sze-
rencsekivánataink kísérik e szép frigyét!

* Nyilvános nyugtázás. A sze-
gény gyermekek segélyző egyet (Rongyos-
egylet) pénztárába legújabbán a következő
pénzbeli adományok folytak be: Klein Bernát
1 frt, Brájer Gyula 30 kr., Demkó Pál 50
kr., Deutsch Elize 20 kr., Feigl S. J. 30 kr.,
Glaser Péter 20 kr., Grecs Zsiga 30 kr.,
Harzer József 1 frt, Hoffmann Mátás 50 kr.,
Hotton György 20 kr., Julcher Pál 40 kr.,
Kovách Ágoston 1 frt, Kovách Antal 20 kr.,
Kellner József 1 frt, Liphay István 50 kr.,
Mesznik Éva 40 kr., Mesznik Lipótné 50 kr.,
Moratti Emma 1 frt, Mangold Armin 30 kr.,
Mangold Hermann 40 kr., Mattanovich György
20 kr., Patsaky László 40 kr., Tallán Béla
1 frt, Vudý György 30 kr.

Fogadják a nemesszivü adakozó urak és
hölgyek a szegény gyermekek nevében az
egylet vezetők leghálásabb közönetét. —
Legyen jutalmuk ama boldogító öntudat, hogy
adományaiakkal nem egy szegény gyermek
arcáról segítettek letörölni a hideg által ki-
facsart könyeket — Nagy-Becskekere, 1885.
decz. 1-én. Rédl Ferenc, egyll. pénztárnok.

* Éjjeli támadás. Mult hó 27-ik
napjáról 28-ikára délő éjjel három ismeretlen
egyen lopási creblől Blazsin Nova franyovai
lakos házába hatolván, — midőn tetlen éret-
tek — Blazsin Novát véresre verték.

* Mergés. Barad községhben Ra-
dovancsov Draga a határvidéken fenálló
házközösség miatt egyenletlenségben élt fér-
jével. Egy reggel Radovancsovot haiva talál-
ták, felboncoltatván, constatálták, hogy mér-
gezés folytán halt meg. Radovancsov Draga
a vizsgálobíró előtt tettét részben beismerete,
később azonban tagadta. A pancsovai kir.
törvényszék vádlottat kötetl általi halálra ítélté.
A kir. tábla III. büntető tanácsa tárgyalván
az ügyet, melynek előadója Nádosky Márk
volt, az első bíróság ítéletét feloldotta és az
orvosi véleményeket felülvizsgálat végett, az
orsz. közegészségügyi tanácshoz felterjeszté-
tetni rendelte.

* Gyilkosság és öngyilkosság.
Blagojev Avram ivandai lakos mult hó 26-án
Miskovits Teréz mostoha leányát ismeretlen
okból agyonlötöte. A tettes büntetéséről való
félélmében öngyilkos lett.

Törvényszéki csarnok.

* Várady Mihály, kir. törvénzéki
elnök, e napokban Tör.-Becsére utazott az
ottani kir. járásbírósg megvizsgálására;
legközelebb meglátogatja a helybeli és mó-
dosi kir. járásbírósgokat.

* A helybeli kir. törvényszék-
nél f. decz. 7. napjától 11. napjáig követ-
kező bünygek kerülnek tárgyalás alá: de-
cember 7-én: a) személyes szabadság meg-
sértése, vádlottak: Viharis Zsiva és társa;
b) okirathamítás büntette, vádlott: Mann
Agost. — Decz. 10-én: a) csalás büntette,
vádlott: Molnár Ferenc; b) okirat hamis-
ítás büntette, vádlott: Davidovits Milan. —
Decz. 11-én: emberölés büntette, vádlott:
Popovits János.

KÖZGAZDASÁG.

Bankfiók N.-Becskekereken. Nagy-
Becskekere rendezett tanácsu város kép-
viselőtestülete legutóbbi ülésében nagy
horderejű mozgalmat kezdeményezett,
mely sikerülte esetén a helybeli piac
pénzforgalmát nagyban emelni fogja.
Miután ugyanis a város közönsége ar-
ról értesült, hogy az ujonnan kötéendő
bankegyezmény értelmében a jegybank
fiókjai szaporítottan fognak, kérvényt
intézt a pénzügyminiszteriumhoz, hogy
egyik bankfiók Nagy-Becskekerekre té-
tessék.

E kérvényt, támogatás végett a ke-
reskedelmi kamarának is megküldend.
Ugyanezen ügyben Steiniczter Géza
biz. tag indítványa folytán a megye kö-
zönsége is feliratot fog intézni a kormány-
hoz. E fontos ügyvel egyébiránt
legközelebb behatóbban foglalkozunk.

Helyreigazítás. Az alispáni jelen-
tésnek pénzüzetekről szóló részébe
egy kellemetlen számbúra csuszott be,
melyet az érdekelt pénzintézet felszola-
lására a megye alispánja a közgyűlés
előtt is helyreigazított.

A jelentés 265. lapján ugyanis a
„trontalmegyei takaré- és hitelbank”
kezelési költségei 20.858 frt 91 krral
vannak feltüntetve, holott ezen költsé-
gek valóban csak 16.695 frt 22 krt
tettek ki. E számbúra annál kellemetle-
nebb, miután ekként nevezett bank tünt
volna fel legnagyobb regie-kiadással.
Ugyanez alkalommal az alispán kijelen-
tette azt is, hogy a pénzintézetek ada-
taiból levont állagra alapított következ-
tetéseit ezen intézetre nem értette.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Az „Osztérák-Magyar Monarchia” című Rudi-
trónörökös főherceg Ő Fensége kezdeményezé-
séből és közremunkálásával megjelenő népszerű-
tő nagy vállalat I. füzeté deczember hó 1-én fog megje-
lenni a könyvtárcsón, a hírlapoknál azonban, hogy
arra a közönség figyelmét előre fölhívassák, már a
mai nappal megküldötték a próbaképet. A magyar
kir. állományomda kiadásában díszesen kiállított e fü-
zet két nagy nyolczadrétalaku ivet, 32 lapot tartal-
maz, s művészi rajzzal ellátott színes borítéka van
füzve, melynek második lapján a fizet tartalomegye-
zéke, két utolsó lapján pedig a vállalat rövid előzárja
foglaltatik. A most meginduló vállalatot magától a
fenséges kezdeményezőtől előző vezet be, mely tájé-
kozást nyújt az olvasó közönségnek a munka czéljáról
és szelleméről, abban a magvas, lendületes, néhol költői
szármalásu modorban, mely Rudolf trónörökös
irodalmi munkáit jellemzi. E czikkben Ausztria és
Magyarország leendő uralkodója a monarchia mindkét
országának népeiről meleg szeretettel emlékezik, s vi-
dékéit sorra élénk megfigyelő tehetséggel jellemzi,
ugy hogy nemcsak az egész nagy munka világos át-
tekintést nyújtó programjának tekinthető, de a fen-
séges szerző fennkölt gondolkodásának, nemes érte-
l-

tének is hű tüköre. E nagyérdékű bevezető közleményt lapunk mai száma — mutatványul a munkából — egész terjedelmében közli. E bevezetést szépen sikerült rajz előzi meg Roskovic Ignációl, Hungária és Ausztria koronás alakjával, fölül ő felsége a király arcképe, mely felé két angyal babilont tart. A két oldalán álló két allegorikus nőalak kibontott papírtükrök tart, melyre a lap közepén következő ajánló sorok vannak följegyezve: „Ó császári és apostoli királyi felségének I. Ferencz József Ausztria császárnak, Magyarország apostoli királyának stb. legmélyebb tisztelettel ajánlván.” A kép alján egy térdelő angyalalak párnán könyvet nyújt a király képe felé, a könyv címlapján e névvel: „Rudolf”; fölötte egy rózsával, a szeretet jelvényével. Alól egy felül Budapest a királyi várakkal és láncz híddal, másfelől Bécs a szent István tornyával, köztük az irodalom és művészet jelvényeinek csoportja látható. Magát a trónörökös bevezető cikket, mely végig vezet az olvasót a monarchia mindkét országának különböző vidékein, a czikk tartalmának megfelelően az nyomon kísérő szellemes felfogású gazdag szelvényeket díszítik Rumpler Ferencz művészi önjából Majd a monarchia hegy és vízrajzi leírása indul meg Sonklar Károly vezérőrnagytól, allegorikus bevezető képpel Trentin Angelótól s a szövegben a monarchia legnagyobb hegységének, az Ortlernek rajzával Lichtenfels Edétől. E füzet a „Bevezető kötet első füzet” s ára 30 krajczár. A munka terjesztésével a Révai testvérek budapesti könyvkereskedése van megbízva, s az egyes füzetek minden hazai könyvtárban kaphatók.

A „Vasárnapi Ujság” okt. 18-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Az angol trónörökös. — Vigasztalás. (Költemény.) Fejes István. — Homok-

ból font kötelek. (Regény.) — A trónörökös pár Görény-Szent Imréről. Petelei I. — Körösi Csoma Sándor Közép-Ázsiában. — Sándor Mátyas. Verne Gyula regénye. — Egyveleg. — Izmail pasa. — Szofia és Filipoppal. — A kiállítás vásárlói. — Egy nő-tudor. — Az országos kiállításról. — Irodalom és művészet. Közintézetek és egyetek. — Mi újság? — Halálózsák. — Sakkjáték. — Szerkesztői mondanivaló. — Heti naptár.

Képek: Albert Eduárd walesi herceg. — Képek a bolgár földről. (10 kép.) — Görényből: 1. Görény völgye. 2. Sziklakar. 3. A görény-szent-imrei kastély, a Rákóczi-heggyel. 4. A farsangi erdőszél. 5. A medveravatól 1884. október 2-án. — Homokból font kötelek. — Sándor Mátyas (2 kép.) — Izmail pasa. — Egy angol nő-tudor.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, fél-évre 1 frt.

Megrendelési felhívás „Vas Gereben” munkáinak együttes képes kiadására.

Vas Gereben művei nyolcz kötetben jelennek meg finom papíron, tiszta nyomással, ezenkívül még gazdagon illusztrálva. Az összes művekben körülbelül négyszáz kép lesz.

Egy kötet 6—7 füzetből fog állani. Egy-egy füzet ára csak 25 kr. Hetenkint egy füzet fog megjelenni. — Mehner Vilmos, kiadó, IV. papnövelde-utca 8. sz.

Megrendelési felhívás Jakab Ödön „Marosszéki Történetek” című könyvére, mely megjelen a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadóhivatalában Budapest IV., kecskeméti-utca 6.

Egy példány ára 2 frt.

VASUTÜGYEK.

(Szab. osztrák-magyar államvasut-társaság.)

(Dél-német vasuti kötelek.)

F. évi december 1-ével a délnémet kötelek díjszabás II. rész 1—7. számú füzetéhez egy függelék lépett életbe mely által az osztályár- és a kivételes díjszabásokban, a cs. kir. szab. déli vasut-társaság Buda (Budapest d. v.) állomás számára foglalt díjtételek, további intézkedésig a fenti függelékben

megjelölt mód szerint a m. kir. államvasutak és a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság budapesti állomásain is alkalmazásra kerültek.

Ezen függelék példányai a részes vasutaknál kaphatók.

(Szász-magyar köteleki forgalom.)

F. év decemberhó 15-ével az 1884. november 15-től érvényes szász-magyar kötelek-díjszabás II. rész 2 füzetéhez (5. sz. kivételes díjszabás gabona stb. szállítására) a IV. pótlék lép életbe, mely több viszonylatokra nézve változott illet. mérsékelt díjtételeket tartalmaz.

Ezen pótlék példányai a részes vasutaknál kaphatók.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv. Főmunkatárs: Dr. Orsó Mátyas.

H I R D E T É S E K.

7056. sz. 1885.

(380—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-beckereki kir. törvényszék mint alkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Stein férj. Pista Teréz, klek lakos mint a torontálmegyei árvaszéknek 1885. ápril 21-én 12041. sz. végzése szerint a Torontálmegyei árvaszék javára bekebelezett 247 frt 98 kr. tőke és jár. iránti vajtási zálogjogból egy harmadrészen a behajtásra is jogosult vajtátónak, Bauman szül. Schnur Magdolna mint Bauman János tki jogutódja, b.-sz. györgyi lakos vajtást szenvedők elleni 82 forint 66 kr. tőke, 24 frt 36 kr. korábbi és 82 frt 66 kr. után 1881. jan. 1-től járó 6% kamatai és 12 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítésé végett vajtást szenvedők tulajdonánál felvett a n.-beckereki kir. törvényszék területén fekvő, a B.-Szt-György községben a sz. györgyi 239. sz. tjkvben (481-484-b.) r. sz. a. foglalt 327. sz. a. 438 forintra becsült ház és beltelekből álló ingatlan vajtási árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1886. évi január hó 20. napjának, d. e. 10 órája, B.-Szt-György község-házánál kiütetik azon hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon becsáron alul is eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-át a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedés napján, a másodikat további 15 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-beckereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tki hivatalnál és B.-Szt-György község előljárásnál megtekinthetők.

Kelt a nagy-beckereki kir. törvényszék tki osztályának 1885. évi szept. hó 9-én tartott ülésében.

Nagy feltűnést

keltének mindenütt az első bécsi szövőárnyagból a legnagyobb orvosi tekintélyek utasítása szerint tiszta gyapjuból elkészült, tömösen szőtt és legújabb divatu

egészségi téli ujasak.

Az én egészségi ujasaim a képzeltetõ legmelegebb és mellette a legegészségesebb öltönydarab, mert:

1. A testet mindig egyenlően melegen tartja,
2. Megvédi a testet meghűléstől, mert a képződő izzadást a gyapju magába foglalja,
3. Mert minden testalkat után simul, és
4. Mert kiválóan praktikus, kényelmes és olcsó mert az ára csupán

1 frt 80 kr.

Aki az egészségére valamit tart, az el ne mulassa azonnal egy ilyen egészségi téli ujasat megrendelni, mert az jobb mint bármilyen más téli öltöny. — Legjobb minőségben egyedül kapható:

I. Wiener Commissions- und Exportgeschäft
Wien, III. Kolonitzgasse Nr. 8.

Megrendeléseknél elegendő, ha megjegyezted: nagy, közép vagy kicsi. — Küldemények utánvételek mellett. (549—63)

7933. és 8006. sz. 1885.

(571—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-beckereki kir. tszék mint tki hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a n.-beckereki városi árvaszék és a n.-beckereki kir. kincstári uradalom együttes vajtátónak, Vučkoviczky Pera, n.-beckereki lakos vajtást szenvedők elleni vajtási ügyében és pedig a n.-beckereki városi árvaszéknek 55 forint 55 kr. tőke, ennek 1856. évi ápril 29-től járó 6% kamatai, 13 forint 75 kr. vajtási egy 10 forint árverési költségek, továbbá a n.-beckereki kir. kincstári uradalomnak 1360 frt, 1116 frt 84 1/2 kr., 484 frt 69 kr. tőke és jár., egy 10 frt korábbi árverési és a még felmerülő költségek kielégítésé végett vajtást szenvedők tulajdonánál felvett a n.-beckereki kir. tszék területén fekvő, a N.-Beckerek községben, a n.-beckereki 1558. sz. tjkvben A. I. 1584. öi. sz. a. foglalt és 832 frtra becsült ház és beltelekből álló ingatlanok vajtási árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1886. évi január hó 2. napjának, d. e. 10 órája, ezen kir. törvényszék hivatalában kiütetik azon hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismervényt átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 1 hónap alatt, a másodikat 2 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-beckereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe beszámítatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tki hivatalnál és N.-Beckerek város tanácsánál megtekinthetők.

Kelt a n.-beckereki kir. tszék tki osztályának 1885. évi okt. hó 14-én tartott ülésében.

Táncztanítási jelentés.

Alázattal alulirott, aki már több alkalomkor a táncztanításban a n. é. közönség teljes bizalmát megnyerte, ez alkalommal is szerencsésülte magát, tiszteletteljesen jelenteni, hogy f. évi december 1-én

a casino kis termében

táncztanítási cursust megkezd, a hol mindennemű tánczok közt meg, az ugynevezett „Magyar négyes”-és „Clissé-polka”-t mint legújabbakat is tanítja.

Szíves beiratkozások lakásában, az izraelita templom épületben, eszközölhetők, ahol egyszermind magánoktatást is ad mindennemű és divatu tánczokban.

Alázattal

FUNK M.,
táncztanító.

(548—33)

!Pénz!

földekre és házakra a legolcsóbb kamatok mellett
a legkisebb összegtől a legmagasabbig
közvetítetik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors körösztelvényezés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgálak minden e szakmába vágó fölvilágosítással bérmentve.

Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magán sorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nemkülönbön mindennemű szelvények beváltására.

Igérvények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

Első nagy-beckereki váltó- és bizományi üzlet

(282—12) **L. Kadelsburger.**

Készpénzért!

100 KILOGRAMMKÉNT:

DARABOS salon-szén,

pormentes, à forint 1.85, és

Coaks

első minőségű, kétszer rostálva
à frt 2.20 kapható

DAUN GYULA-nál

Nagy-Beckereken.

Folytatás a mellékletben.

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1885. évi december hó 3-án.

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv

Torontálmege törvényhatósági bizottságának Nagy-Becskereken, 1885. évi november hó 23-án s folytatva tartott rendkívüli közgyűléséről.

(Vége.)

Ivánda község képviselő testületének határozata ugarföld hagyása tárgyában.

Mint jóváhagyás alá nem tartozó, egyszerűen tudomásul vétetik.

Nagy-Becskerek város képviselő testületének határozata az iskola épület javítása körül föltérült költségeknek az italmérési alaptól leendő előlegezése tárgyában.

5 év alatt leendő visszafizetés feltétele mellett jóváhagyatik.

Nagy-Becskerek város képviselő testületének Radanov Zsiva és társai által megfellebbezett határozata az erdélyi közművelődési egyetbe alapító tagként való belépése tárgyában.

A felelősség elutasításával a határozat helybenhagyatik.

Aurelháza község képviselő testületének határozata a községi határ egy részének N.-Szt-Mihály községhez való átkebelezése tárgyában.

Az átkebelezés pártoltatik.

A Szekulics János és társai terhére előírt előleg behajtásának ügye.

A nm. m. kir. belügyministeriumhoz felterjesztés intéztek.

A szaravolai körorvosi állással összekötött fizetés megállapítása.

A fizetés 800 forintban állapítottatik meg.

Petrovoszellő község képviselő testületének f. évi július 25-én 65. sz. a. kelt határozata, melylyel Zakrafon ottani lakos részére mivel az összes idei termésé leégett, a községi pénztárból 100 forint kiutalányozása határozatolt el.

Jóváhagyatik.

Karlova község képviselő testületének a f. évi április 19-én 43. sz. a. kelt határozata, mely szerint Popov Maria tanítónő javára 4 évi lakbéré fejében 320 forint kifizetése határozatolt el.

Jóváhagyatik.

Ivánda község képviselő testületének a községi irnoki állás rendszeresítése tárgyában a f. évi szeptember hó 2-án 6. sz. a. hozott határozata.

Kiegészítés végett vissza adatik.

Nikolits Vlada josefovi lakosnak részleges törési engedély iránti kérvénye.

Megadatik.

Balvassán Milos és társának a bánatújfalusi segédjegyzői választások ellen benyújtott felelőssége.

A választás megsemmisítetik.

Szarcsova község képviselő testületének Milityev Panta ház hely iránti kérvénye tárgyában kelt határozata.

Jóváhagyatik.

Idivor község képviselő testületének a községi határban elfekvő dominális földek haszonbérbe vétele tárgyában a f. évi július hó 1-én 8. sz. a. kelt határozata.

Jóváhagyatik azzal, hogy a bérkövetelés a községet nem terhelheti.

Bótos község képviselő testületének Petár Tódor ház hely iránti kérvénye tárgyában mult évi november hó 4-én 16. sz. a. alatt hozott határozata.

Feloldatik.

Nagy-Györgyfalva, Hertelendyfalva és Gyurgyevó telep képviselő testületének a községi állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata.

Jóváhagyatik.

Debeljácsa község képviselő testületének a vágó juhok legeltetése tárgyában a f. évi április hó 2-án 7. sz. a. kelt határozata.

A földet nem bíró községi mészárosokra nézve a határozat helybenhagyatik, egyebekben feloldatik.

Róny Ernő községi előadó indítványa a községi terhek aránylagosabb megosztása és községi tartalékalapok létesítése tárgyában.

Az elsőre nézve felterjesztés intéztek a nm. m. kir. belügyministeriumhoz; az utóbbira nézve kiadatik a jegyzői egyletnek véleményadás végett.

Homolicz községének a fekete ugarhagyása tárgyában hozott határozata.

Feloldatik.

Ernesztháza község határozata a gőzmalom bérbeadása tárgyában.

Jóváhagyatik.

Katalinfalva község határozata a telepítvényesek kölcsönnyújtásában.

Jóváhagyatik.

Alispán helyre igazítja az évi jelentésben a torontálmegei bankkezelési költségeire nézve közölt adatot.

Tudomásul vétetik.

Gömörmege közönségének útirtata a mezőgazdasági válság tárgyában.

Tudomásul vétetik.

Steingaszner Ernő mint a bel- és külrendőrségi szabályrendeletek felülvizsgálatára kiküldött bizottság elnöke bemutatja Szanád, Oroszlámos, Kis-Sziget, Tervár, O-Szt-Iván, Ó-Béba, Battyánháza és Uj-Szt-Iván községek bel- és külrendőri szabályrendeleteit.

A küldöttségi elnök véleményéhez képest a szabályrendeletek záradékoltatnak.

Ugyanaz betérjeszti Perjámos község rendőrei számára kiadott utasítást, nemkülömben Tolvadia község bel- és külrendőri szabályrendeleteit.

A küldöttségi elnök véleményéhez képest a szabályrendeletek záradékoltatnak.

N.-Becskerek város polgármestere betérjeszti Vereb István helybeli lakos kérvényét a terhére 1883. és 1884. évben előírt közmunka váltásdíjnak leírása iránt.

Véleményes jelentéstétel végett kiadatik a helybeli polgármesternek.

A t.-kanizsai járás szolgabírája betérjeszti Ó-Béba község képviselő testületének folyó évi szeptember hó 8-án 11. sz. a. egy az illeték egyenértéknek kifizetéséhez szükséges 601 forint és 48 1/2 krnyi kölcsön felvétele iránt kelt határozatát.

Jóváhagyatik.

Kulifay Lajos N.-Becskerek város polgármestere betérjeszti Dr. Binder Lipót helybeli lakos kérvényét az 1883, 1884. és 1885. évben terhére előírt közmunka váltásdíjnak leírása iránt.

Elutasítatik.

Az antalfalvi járás szolgabírája betérjeszti záradékolás végett az antalfalvi ágostai hitvallású egyház község helyszínelési teletkönyvi ügyében felvett jegyzőkönyvet.

Jóváhagyási záradékkal ellátatik.

A megye alispánja bemutatja a zombolyai szolgabírói hivatalnak általa folyó évi október hó 29-én felvett jegyzőkönyvet.

Tudomásul szolgál.

A perjámosi járás szolgabírája betérjeszti Lowrin község képviselő testületének folyó évi május hó 20-án 9. sz. a. kelt határozatát, melylyel Dimitrie Mircsev által a községi legelőn épített ház felépítményéért nevezett egyén özvegyének illetve örökösének 50 forint szavaztatott meg.

Feloldatik.

Az antalfalvi járás szolgabírája betérjeszti Uzdin község képviselő testületének a regáljog kezelése tárgyában folyó évi szept.

töltendő lévén, e végre pályázat nyitattik.

Ezen községi orvosi állomással összekötve:

a) Gottlób községe által kiszorgalándó 600 forint fizetés.

b) A képviselő testület részéről megállapított látogatási díjak.

A választás Gottlób községében f. évi december hó 9. napján, d. e. 10 órakor fog megtartatni.

A pályázati kérvények kellőleg felszerelve a választást megelőző napig ide benyújtandók.

Perjámoson, 1885-ik évi november hó 9-ikén.

Nikolits, szolgabíró.

Justiava községhezánál.

A bérlet 1886. évi január 1-én veendő kezdetű.

Kikiáltási ár o. é. 1000 forint.

Árverelni szándékozók azzal értesítettek, hogy a fent kített napon vagy személyesen, vagy meghatalmazottjaik által — a kikiáltási ártól számítandó 10% bánatpénzzel ellátva — megjelenni sziveskedjenek.

A többi feltételek Lajosfalva jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Lajosfalván, 1885-ik évi november hó 14-én.

Nappholz, h. jegyző.

Maszarik, bíró.

ban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszorgalantni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság Módoson, 1885. okt. 19.

800 láncaz nádas

a lukácsfalvi határban részben vagy láncaz szerint eladó. (578-31)

Bővebbet naponta az écskai uradalmi irodában.

kesőbb érkező el nem fogadtatik, mert a választás a helyszínen f. évi december 10. napjának, d. e. 10 órakor fog megtartatni.

I l l e t m é n y e k:

Évi 400 forint fizetés, szabad lakás, és a szabályrendeletileg megállapított díjak, a melyek a magán munkálatokért szedhetők.

Megjegyeztetik, hogy nevezett község lakói mind románok, s így ezen nyelven — a hivatalos magyar nyelven kívül — szóval és írásban való bírása megkívánatlik.

Pancsován, 1885. november 9.

Vizkelety, t. szolgabíró.

hó 10-én 22. sz. a. kelt határozatát az ez ellen benyújtott felelősséggel együtt.

Feloldatik s a község utasítatik a regale jognak bérbe adására.

Ugyanaz betérjesztő Szauula község képviselő testületének az ottani születésű látogatási díjainak megállapítása tárgyában folyó évi október hó 31-én 8. szám alatt kelt határozatát.

Jóváhagyatik.

Petrovoszellő községének a jegyzői irnoki állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata.

Jóváhagyatik.

Lowrin község képviselőtestületének a segédjegyzői állás rendszeresítése tárgyában hozott határozata.

Jóváhagyatik.

Szoligabirói előterjesztés a Blaznek-féle házközösségnek Starcsova községe által adományozott 800□ól legelő föld tárgyában.

A határozat feloldatik.

Baranda község képviselőtestületének a regale jog megvétele tárgyában hozott határozata.

Jóváhagyatik.

A megye alispánja bemutatja Torontál-megye közigazgatási térkép tervezetét.

Kiadatik az államépítészeti hivatalnak, megyei számvevőségnek, valamennyi szolgabíró és helyhatósági biztosnak, valamint N.-Beckerek v. polgármesterének.

Dobricza községének a jegyzői irnoki állás rendszeresítését megtagadó határozata.

Feloldatik s új határozat hozatala rendeltetik.

Szauula község képviselőtestületének a kézbesítési állás rendszeresítését megtagadó újabb határozata.

Feloldatik.

Petrovoszellő községének községi közgyám rendszeresítése tárgyában alkotott szabályrendelete.

Jóváhagyatik.

Franzfeld község képviselőtestületének a téglaverő és földadásra szánt földek kijelölése tárgyában hozott határozata.

Jóváhagyatik.

Számvevőségi javaslat az alispáni és szolgabirói uti általánosságok felemelése tárgyában.

A jövő évi költségvetésben leendő felvétel végett felterjesztés menesztetik.

Nagy-Kikinda községének 100,000 frtos kölcsön vétele tárgyában hozott határozata.

Jóváhagyatik.

Megyei számvevőségnek véleményes jelentése Mike Florian helybeli lakosra 1884. évben tévesen előírt 6 frtnyi közmunka váltásdíj tartozásának leiratása tárgyában.

Ujbóli véleményezés végett N.-Beckerek város polgármesterének visszaadatik.

Megyei számvevőségnek véleményes jelentése Atyim Mita helybeli lakosra 1882., 1883., 1884., 1885. években tévesen előírt 20 frtnyi közmunka váltásdíj tartozásának leiratása tárgyában.

Ujbóli véleményezés végett Nagy-Beckerek város polgármesterének visszaadatik.

Megyei számvevőségnek véleményes jelentése Milenov Liza helybeli lakosra 1882., 1883., 1884., 1885. években tévesen előírt 18 frtnyi közmunka váltásdíj tartozásának leiratása tárgyában.

Ujbóli véleményezés végett Nagy-Beckerek város polgármesterének visszaadatik.

Megyei számvevőségnek véleményes jelentése Tepler Anna helybeli lakosra 1884. évben tévesen előírt 2 frtnyi közmunka váltásdíj tartozásának leiratása tárgyában.

Ujbóli véleményezés végett Nagy-Beckerek város polgármesterének visszaadatik.

Megyei számvevőségnek véleményes jelentése Pfaff Katalin helybeli lakosra 1883., 1884. években tévesen előírt 4 frtnyi közmunka váltásdíj tartozásának leiratása tárgyában.

Ujbóli véleményezés végett Nagy-Beckerek város polgármesterének visszaadatik.

Megyei számvevőségnek véleményes jelentése Tapavicsky Obrád helybeli lakosra 1884., 1885. években tévesen előírt 4 frtnyi közmunka váltásdíj tartozásának leiratása tárgyában.

Ujbóli véleményezés végett Nagy-Beckerek város polgármesterének visszaadatik.

Megyei számvevőségnek véleményes jelentése Jakovlyev Kata helybeli lakosra 1885. évben tévesen előírt 2 frtnyi közmunka váltásdíj tartozásának leiratása tárgyában.

Ujbóli véleményezés végett Nagy-Beckerek város polgármesterének visszaadatik.

Megyei számvevőségnek véleményes jelentése Joschek Leopoldina helybeli lakosra 1884., 1885. években tévesen előírt 8 frtnyi közmunka váltásdíj tartozásának leiratása tárgyában.

Ujbóli véleményezés végett Nagy-Beckerek város polgármesterének visszaadatik.

Megyei számvevőségnek véleményes jelentése Erszky Julka helybeli lakosra 1882., 1883., 1884., 1885. években tévesen előírt 2 frtnyi közmunka váltásdíj tartozásának leiratása tárgyában.

Ujbóli véleményezés végett Nagy-Beckerek város polgármesterének visszaadatik.

Megyei számvevőségnek véleményes jelentése Relyin Acza helybeli lakosra 1883., 1884., 1885. években tévesen előírt 12 frtnyi közmunka váltásdíj tartozásának leiratása tárgyában.

Ujbóli véleményezés végett Nagy-Beckerek város polgármesterének visszaadatik.

Megyei számvevőségnek véleményes jelentése Zsivkov Nika helybeli lakosra 1885. évre tévesen előírt 3 frtnyi közmunka váltásdíj tartozásának leiratása tárgyában.

Ujbóli véleményezés végett Nagy-Beckerek város polgármesterének visszaadatik.

Pardányi szolgabíró betérjesztő Dinyás község képviselő testületének határozatát, a községi testületi adóhátraléknak mikénti törlesztése tárgyában.

Feloldatik.

Dr. Klaitsch János lowrini gyakorló orvos oklevele kihirdetés végett.

Kihirdetnek nyilvánítottatik. Fischbach Erzsébet születésnői oklevele kihirdetés végett.

Kihirdetnek nyilvánítottatik.

Walczer Katalin születésnői oklevele kihirdetés végett.

Kihirdetnek nyilvánítottatik.

A megye alispánjának kérvénye, hogy a Tabakovits János volt török-becei szolgabíró anyja temetésére kiutalványozott 18 frt jóváhagyatik.

Jóváhagyott.

Szerb-Bóka község határozata Perisits János ottani volt jegyző vegkielégítése tárgyában.

Helybenhagyott.

A debelyácsi községi pénztárnok kérvénye az általa a községi pénztárból felvett 100 frt elengedése tárgyában.

Elutasítottatik.

Nagy Károly kis-zombori plébános kérvénye az ott felállítandó kántori állás tárgyában.

Helyadatik.

Tógyér község határozata a községi adóhátralékok mikénti behajtása tárgyában.

Azzal a módosítással hagyatik helyben, hogy a községi legelő egy része bérbe adatik.

Nagy-Kikinda község képviselő testületének Kengyelcz Mária segélyeztetése tárgyában hozott határozata.

Helyben hagyatik.

Jegyzőkönyv.

Felvetetett Nagy-Beckereken, Torontál-megye közigazgatási bizottságának 1885. évi november hó 27-én tartott rendkívüli ülésében.

Elnöklő főispán az ülést megnyitván, kijelenti, hogy a mai rendkívüli közigazgatási bizottsági ülés összehívását Horvát- és Szerb-Bóka községében adóhátralékosok ellen vezetett dologi végrehajtás folytán kiírt árverések körüli visszaélések miatt emelt panaszok elintézése tette szükségessé.

A megyei főügyész által bemutatott a kitűzött árverésekre vonatkozó kimutatás oly felhívással adatik ki a módosi szolgabírónak, miszerint a hely színén sürgősen megjelenven, a végrehajtást szenvedőket maga elé idézve világosítsa fel őket az iránt, hogy a mennyiben a kitűzött árverést megelőzőleg a f. évi adón kívül még egy évi hátralékos adót törlesztenek, az ellenük folyamatba tett dologi végrehajtás beszüntetése mellett a kiírt árverés vissza fog vonatni.

Erről a módosi szolgabíró és a kir. adófelügyelő értesítettnei rendeltetnek.

Az én egészségi ujasaim a képzelhető legmelegebb és mellette a legegészségebb öltönydarab, mert:

1. A testet mindig egyenlően melegen tartja,
2. Megvédi a testet meghűléstől, mert a képződő izzadást a gyapjú magába foglalja,
3. Mert minden testalkat után simul, és
4. Mert kiválóan praktikus, kényelmes és olcsó mert az ára csupán

1 frt 80 kr.

Aki az egészségére valamit tart, az el ne mulassza azonnal egy ilyen egészségi téli újast megrendelni, mert az jobb mint bármilyen más téli öltöny. — Legjobb minőségben egyedül kapható:

I. Wiener Commissions- und Exportgeschäft

Wien, III. Kolonitzgasse Nr. 8.

Megrendeléseknél elegendő, ha megjegyeztetik: nagy, közep vagy kicsi. — Küldemények utánvétel mellett. (549-63)

kor a táncztanításban a n. é. közönség teljes bizalmát megnyerte, ez alkalommal is szrencselteti magát, tiszteletteljesen jelenteni, hogy f. évi december 1-én

a casino kis termében

táncztanítási cursusát megkezdi, a hol mindennemű tánczok közt még az ugynevezett „Magyar négyes“-t és „Clissé-polká“-t mint **legujabbakat** is tanítja.

Szíves beiratkozások lakásában, az izraelita templom épületben, eszközölhető, ahol egyszersmind magánoktatást is ad mindennemű és divatu tánczokban.

Alázzattal

FUNK M.

táncztanító.

(548-33)

DAUN
első minőségű, kétszer rostálva
à frt 2.20 kapható
DAUN GYULA-nál
Nagy-Beckereken.

Folytatás a mellékletben.

Valamennyi szolgabírónak és Nagy-Becskerek város polgármesterének; valamint az aldunai helyhatósági biztosnak.

Az izraelita anyakönyvnek vezetése tárgyában 1924. eln. sz. a. kibocsátott vallás- és közoktatásügyi szabályrendelet valamint az ennek életbeléptetés tárgyában ugyanazon szám a. kelt rendeletnek egy példányát tudomásvétel, mihez tartásul, valamint a kellő ellenőrzés gyakorlása céljából megküldöm.

Egyben elrendelem a következő intézkedések sürgős megtételét:

1. Nagy-Becskerek r. t. város polgármestere, továbbá a t.-becsei, nagy-kikindai, n.-szit-miklósi és tör.-kanizsai szolgabírók mint az újonnan szervezett anyakönyvi kerületek székhelyeinek járási tisztviselői, jelen rendelet vétele után haladéktalanul intézkedjenek a szabályrendelet 16. §-ának c) pontjában jelzett tanácskozás sürgős megtartása s az ebből kifolyó további lépések megtétele iránt; megjegyezve, hogy a törvényhatósági bizottság f. évi 941. kgy. sz. a. kelt határozatából kifolyólag a N.-Szt-Miklóson fennálló két hitközség közül az ottani congressusi hitközség van megbízva s így ezen hitközség hivatandó fel a gyűlés egybehívására.

2. Valamennyi címzett hatóság a szabályrendelet minél kiterjedtebb módon leendő meghirdetése mellett a járásuk területén lakó összes izraelitákat külön is értesítsék a szabályrendeletben foglalt kötelezettségeikről és azok elmulasztásának következményeiről, s egyben a szabályrendelet 20. §-ában jelzett összeírást is foganatosítsa, a záradékkal ellátandó anyakönyveket a kerületi anyakönyvvezetőkhez juttassák.

A pancsovai, alibunári és antalfalvi szolgabírók végül értesítettnek, hogy Pancsova város törvényhatóságát egyben megkerestem a teendő intézkedések közvellen közlése iránt.

A teendő intézkedések eredményéről január végéig jelentést várok.

Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi december hó 3-án.

Alispán távol:
Rónay,
m. főjegyző.

Torontál vármegye közönségének.

Ö csász. és apost. kir. Felsőháza f. évi július hó 17-ik napján Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával nyert felhatalmazás alapján elrendelem: hogy az izraelita hitfelekezet anyakönyvei 1886. évi január hó 1-től kezdve, az általam jóváhagyott és kellő számú példányokban ide zárt „Szabályrendelet” értelmében az ennek kiegészítő részét képező „Kimitatás”-ban feltüntetett anyakönyvi kerületek szerint az illető székhelyeken vezetessenek.

Felhívom a megye közönségét, hogy a szabályrendelet 16. §-ában előírt intézkedések haladék nélkül tegye meg, nemkülönben a 20. §-ban foglaltak iránt is megfelelő időben intézkedjék.

Oly anyakönyvi kerületek pedig, melyek területén jelenleg több izraelita hitközség áll fenn az említett szabályrendelet 16. §-ának b) és c) pontjaiban előszabott eljárással megbízandó izraelita hitközség kijelölése a megye közönség hatásköréhez tartozik és nem teszek kifogást az ellen, hogy ez érdemben azon véleményes jelentéshez képest járjon el, melyet a megye közönség a folyó évi június 23-án 1084. eln. szám a. kelt rendeletem folytán elém terjesztett.

Budapesten, 1885. évi november hó 13-án.

Trefort.

A vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszternek 1885. évi november 13-án 1924. eln. sz. a. kelt körrendelettel kibocsátott

szabályrendelete

az izraelita anyakönyvek vezetése tárgyában.

A) Anyakönyvi kerületek.

1. §. Az izraelita anyakönyvek helyes kezelése s ellenőrizhetése céljából izraelita anyakönyvi kerületek alakíttatnak, melyek területkörei a mellékelt kimutatás szerint állapíttatnak meg.

Az izraelita anyakönyvi kerületek székhelyeiben avagy területköreikben szükségesnek mutatkozó minden változás fölött, a törvényhatóság közigazgatási bizottságának előterjesztésére, a vallás- és közoktatási m. kir. miniszter határoz.

B) Anyakönyvvezető minősége, választása és díjazása.

2. §. Az 1840. XXIX. törv.-czikk 3. §-ában és az 1863. évi november hó 2-án 15,940. sz. a. kelt udvari kancelláriai rendelvény 13. pontjában foglalt intézkedésekhez képest, anyakönyvvezetőül csakis rabbi vagy rabbi-helyettes (vallásniti) alkalmazható, megkivántatik azonban, hogy az illető egy teljeskoru, legalább négy közép- vagy polgári iskolai osztályt jó sikerrel végzett és fedhetlen előéletű magyar állampolgár legyen.

3. §. Az anyakönyvvezető s netáni segédszemélyzet választása, a fizetés és illetmények meghatározása, az anyakönyvi kerület közös költségeinek megállapítása s az egyes tagokra való kivételése, valamint egyáltalán az anyakönyvi kerülethez tartozó izraeliták közös tanácskozása azon külön szabályzat szerint történik, melyet az anyakönyvi kerület tekintetben megállapít. Ezen külön szabályzat a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez három példányban bemutatandó.

Külön szabályzat nem léteben a következő határozatok bírnak érvénnyel:

a) az anyakönyvi kerület székhelyén létező izraelita hitközség előjárása az anyakönyvvezetői állomás megürülése esetében haladék nélkül — egyébként pedig akkor, ha az anyakönyvvezetőség költségvetésében, avagy a költségeknek az egyes tagokra történt kivetésében bármilyen változás szüksége állana be, gyűlésre egybehívja mindazon izraelitákat, kik az anyakönyvi kerület közös költségeihez évenként legalább két forintot fizetnek. A meghívók — melyeknek a napirendet is kell tartalmazniok — a tagoknak legalább egy héttel a gyűlés előtt kézbesítendőik;

b) a gyűlésen az anyakönyvi kerület székhelyén létező izraelita hitközség elnöke — ennek akadályoztatása esetében valamely előjárásági tagja — elnököl, ez képviseli az anyakönyvi kerületet és hajlja végre a gyűlés határozatait. Jegyzőkönyvvezetőt és a jegyzőkönyv hitelesítésére két tagot a jelenlevők sorából a gyűlés választ;

c) a gyűlés gondoskodik az anyakönyvvezetői állomás betöltéséről, választja az anyakönyvvezetőt, megállapítja annak fizetését és illetményeit, valamint a kerületnek netáni egyéb közös szükségletét, továbbá kiveti az anyakönyvi kerület közös költségeit a kerületben lakó egyes izraelitákra az általuk viselt állami adó arányához képest;

d) a gyűlés csakis a tagokkal elő-

*

töltendő lévén, e végre pályázat nyitattik.

Ezen községi orvosi állomással összekötvék:

a) Gottlób községe által kiszolgáló 600 frt fizetés.

b) A képviselő testület részéről megállapított látogatási díjak.

A választás Gottlób községében f. évi december hó 9. napján, d. e. 10 órakor fog megtartatni.

A pályázati kérvények kellő felszerelve a választást megelőző napig ide benyújtandók.

Perjámoson, 1885-ik évi november hó 9-ikén.

Nikolits,
szolgabíró.

Josfalva községhezánál.

A bérlet 1886. évi január 1-én veendő kezdetű.

Kikiáltási ár o. é. 1000 ft.

Árverési szándékozók azzal értesítettnek, hogy a fent kitett napon vagy személyesen, vagy meghatalmazottjaik által — a kikiáltási ártól számítható 10% bánatpénzzel ellátva — megjelenni sziveskedjenek.

A többi feltételek Lajosfalva jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Lajosfalván, 1885-ik évi november hó 14-én.

Nappholz,
h. jegyző.

Maszarik,
bíró.

8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság Módoson, 1885. okt. 19.

800 láncaz nádás

a lukácsfalvi határban részben vagy láncaz szerint eladó.

Bővebbet naponta az écskai uradalmi irodában.

később érkező el nem fogadtatik, mert a választás a helyszínén f. évi december 10. napjának, d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Illetmények:

Évi 400 frt fizetés, szabad lakás, és a szabályrendeletileg megállapított díjak, a melyek a magán munkálatokért szedhetők.

Megjegyztetik, hogy nevezett község lakói mind románok, s így ezen nyelvnek — a hivatalos magyar nyelven kívül — szóval és írásban való bírása megkivántatik.

Pancsován, 1885. november 9.

Vizkelety,
t. szolgabíró.

n,
és

tálva

-nál

zetesen közölt napirend tárgyai fölött határozhat. A határozatok, a választást érdeklők is — a jelenlevők számára való tekintet nélkül — általános szó- többséggel hozhatók;

e) a gyűlésről jegyzőkönyv vezetendő, melyben a jelenlevők névszerint és a tanácskozás tárgyai az ezek fölött hozott határozatokkal pontosan feljegyzendők. A jegyzőkönyvet az elnök, jegyző s két hitelesítő írják alá.

4. §. A hol egy izraelita hitközség önmagában képez anyakönyvi kerületet, ott az izraelita hitközség az anyakönyvvezetőt saját hatáskörében alapszabályai értelmében választja, de a jelen szabályrendelet 5. §-a intézkedésének eleget tenni köteles.

5. §. A választás eredménye, a megválasztott anyakönyvvezető okmányainak csatolása mellett, a törvényhatósági közigazgatási bizottságnak 15 nap alatt bemutatandó. Ha a közigazgatási bizottság a választás eredményét tudomásul nem veszi, a mi csak akkor történhetik meg, ha a megválasztott a 2. §-ban előírt köteleknek meg nem felel, köteles az anyakönyvi kerület új választást meg- ejteni s ha ennek eredményét sem találja a közigazgatási bizottság kielégítőnek, a másodizbeni visszautasítás ellen az anyakönyvi kerület képviselő elnök jogosítva van 15 nap alatt a vallás- és közoktatási magy. kir. ministerhez fel- folyamodni.

E felfolyamodás elmulasztása ese- tében, valamint akkor is, ha a vallás- és közoktatásiügyi minister a közigazga- tási bizottság eljárását jóváhagyta, avagy, ha a szabályszerű határidő alatt (8. §.) az anyakönyvi kerület anyakönyvvezetőt egyáltalán nem választ és a mulasztás okát a közigazgatási bizottsághoz be nem jelenti, a közigazgatási bizottság gondoskodik az anyakönyvi kerület terhére anyakönyvvezetőről.

6. §. Az anyakönyvi kerület köteles az anyakönyvvezetőt kellőleg díjazni és jogosítva van az anyakönyvek betekin- téseért, bejegyzésekért és kivonatok ki- adásaért a következő díjakat a maga számára szedetni, avagy azokat az anya- könyvvezetőnek illetményül átengedni:

1. Minden bevezetésért legfeljebb 50 krt.

2. Az anyakönyvnek betekintés vé- ggett való felmutatásaért és pedig minden

évfolyamért 30 krt, több évfolyamért mindazáltal összesen legfeljebb 1 frtot.

3. Minden hiteles kivonatért a bé- lyegen kívül 1 frtot, ha a kivonat több bevezetésre vonatkozik és a miatt több évfolyambeli anyakönyvet kell felkutatni, minden további évfolyam felkutatásaért 30 krt, összesen mindazáltal legfeljebb 2 frtot.

A díj le nem fizetése miatt azonban a bejelentett anyakönyvi eset bejegy- zése meg nem tagadható.

Az anyakönyvvezetőnek a fizetést az anyakönyvi kerület képviselő elnök szolgáltatja ki, ki fel van jogosítva az egyes tagokra kivetett illetményeket a fizetésben késedelmezőtől közigazgatási végrehajtás útján beszédelni.

7. §. Az anyakönyvvezetők élet- hosszág választatnak és hivatalukból csu- pán ismételt kötelesegmulasztás, vallás- ellenes magaviselet, erkölcsi kihágás, vagy polgári büntény miatt mozdíthatók el a törvényhatósági közigazgatási bi- zottság és — ennek határozata ellen történő felfolyamodás esetében — a val- lás- és közoktatási m. kir. minister ha- tározata folytán.

A rabbihelyettes (vallásitanító) azon- ban az általa vezetett anyakönyveket a rabbinak, ha ilyen alkalmaztatik, tovább- vezetésre átadni tartozik.

8. §. A megüresült anyakönyvvezetői állomás legfeljebb fél év alatt betöltendő. Ezen idő alatt az anyakönyvek helyes vezetéseért a kerület — illetve a kerület székhelyén létező izraelita hitközség — elnöke felelős.

C) Anyakönyvvezetők kötelessége.

9. §. Az anyakönyvvezetők köteles- sége, a jelen szabályrendelet 12. §-ában előírt rovatokkal ellátott anyakönyvekbe, minden bejelentett születési, házassági és halálzási esetet, mely az anyakönyvi kerületükben előfordul, pontosan és sor- rend szerint, nem házagosan bevezetni; kötelesek a születési, esketési és elha- lálzási éveket az anyakönyvbe nemcsak számokkal, hanem betűkkel is beírni; az elhalálzási anyakönyveken kívül esetről esetre a születési anyakönyv e célra kijelölt rovatába is bevezetni; a törvény- szabta módon engedélyezett névváltozta- tásokat mind a születési, mind esetleg a házassági anyakönyvbe beírni; a 36 éves életkort még túl nem haladott és

születési helyeiken kívül elhalt férfinem- beli egyénekre vonatkozó halálzási anya- könyvi kivonatokot a születési helyek anyakönyvvezetőihez megküldeni.

Kötelességük a megállapított díjak lefizetése mellett az anyakönyvek be- tekintését mindenkinek megengedni és egyesek kívánatára azokból hiteles kivo- natokat adni; kötelesek ezen kívül az anyakönyvi kerület elnökének a hatóság- gok és bíróságok kívánatára, valamint egyeseknek igazolt szegénységük ese- tében az anyakönyvek betekintését díj- talanul megengedni és a kivonatok díj- talanul kiadni. A kivonatok nem mint eddig magánbizonyítvány alakjában, ha- nem az anyakönyv rovatai szerint, az ahhoz tartozó kiegészítések és helyesbi- tésekkel szóról szóra hitelesen, rendes kelettel és az anyakönyvvezető aláírásá- val és pecsétjével ellátva adandók ki. Az anyakönyvvezető pecsétjének szö- vege ezen szavakkal: „Rabbiság, mint izraelita anyakönyvi hivatal“ és azon hely nevéből áll, mely az anyakönyvi kerület székhelyét képezi.

Kötelesek továbbá az anyakönyvek egy évi másodlatát saját aláírásukkal hitelesítve, a törvényeknek megfelelő alakban és hézagatlanul, a következő év január 31-ig a törvényhatóságnak, me- gyékben a szolgabíró, városokban a pol- gármester útján elismerő bevénnyellett benyújtani.

Kötelesek be nem jelentett, de mégis tudomásukra jutott esetekről az illetékes hatóságnak (megyékben a szolgabíróhoz, városokban a polgármesterhez) jelentést tenni.

Általában kötelesek az anyakönyvek, valamint a népnevelés és a népesedési mozgalom tekintetében kívánt statisztikai adatok ügyében kiadott, vagy kiadandó, mindazon különleges kormányrendeleteket is pontosan teljesíteni, melyek ezen sza- bályokban részletesen elő nem sorol- tatnak.

Ezen kötelességek bármelyikének el- mulasztói, minden egyes esetben 5—100 frtig terjedhető pénzbírsággal rovatnak meg.

(Folytatás következik.)

n,
és

Az én egészségi ujasaim a képzelhető legmelegebb és mellette a legegészsége- sebb öltönydarab, mert;

1. A testet mindig egyenlően melegen tartja,
2. Megvédi a testet meghűléstől, mert a kép- ződő izzadást a gyapjú magába foglalja,
3. Mert minden testalkat után simul, és
4. Mert kiválóan praktikus, kényelmes és olcsó mert az ára csupán

1 frt 80 kr.

Aki az egészségére valamit tart, az el ne mulassza azonnal egy ilyen egészségi téli ujas megrendelni, mert az jobb mint bármilyen más téli öltöny. — Legjobb minőségben egyedül kapható:

I. Wiener Commissions- und Exportgeschäft
Wien, III. Kolontzgasse Nr. 8.

Megrendeléseknél elegendő, ha megjegyez- tetik: nagy, közep vagy kicsi. — Küldemények utánvételel mellett. (549—63)

kor a táncztanításban a n. é. közönség teljes bizalmát megnyerte, ez alkalommal is sze- rencsételti magát, tiszteletteljesen jelenteni, hogy f. évi december 1-én

a casino kis termében

táncztanítási cursusát megkezdi, a hol min- dennemű tánczok közt még az ugynevezett „Magyar négyes“-és „Clissé-polká“-t mint legujabbakat is tanítja.

Szíves beiratkozások lakásában, az izraelita templom épületben, eszközölhetőek, ahol egyszersmind magánoktatást is ad mindennemű és divatu tánczokban.

Alázattal

FUNK M.,
táncztanító.

(548—33)

DAUN
első minőségű, kétszer rostálva
à frt 2.20 kapható
DAUN GYULA-nál
Nagy-Beeskereken.

(525—44)

8692. sz. 1885.

(570-3.1)

Pályázati hirdetmény.

Az oppova-barandai körorvosi állás elhalálása folytán megüresedvén, annak betöltése céljából pályázat nyitattik.

Ezen állással 500 forint fizetés és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak élvezete van egybekötve.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen fellelték a pályázati kérvényüket f. évi decz. 18-ig hozzájuk nyújtsák be.

A választás f. évi **december 19-én**, Oppován fog megtartani.

Kelt Antalfalván, 1885. évi november hó 20-án.

Hegedűs,
szolgabíró.

25. sz. 1885.

(569-3.1)

Arverési hirdetmény.

Uzdin község képviselő testületének f. nov. 21-én fenti sz. a., 2. pont értelmében kelt határozata folytán a regalia jog három egymás után következő évre 1885. é. **december 23-án**, d. e. 9 órakor, Uzdin községében a legelőre igérőknek nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adni.

A kikialtási ár évi 1500 forint.

Az árverezők az árverezés alkalmával 10% vádiúmot tartoznak lefizetni.

Későbbi ajánlatok el nem fogadtnak.

Egyéb feltételek Uzdin község hivatalánál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Uzdinon, 1885. nov. 23.

Jz. hiv. távol:

Liffa György, Millovan Moisa,
s. jegyző. bíró.

2173. sz. 1885.

(573-1.1)

Arverési hirdetmény.

A melenczei községi képviselő testület f. nov. 10-én tartott ülésében elhatározta, hogy a melenczei közlegelő illetmények beosztási joga az 1886. évre a lovak, szarvasmarha, sertés és juh után, mely a közlegelőre kihajtatni fog — árverés útján f. évi **december 10-én**, d. e. 10 órakor a melenczei községében nyilvános árverés útján a legelőre igérőknek újból haszonbérbe fog adni.

A haszonbér két egyenlő részletekben fizetendő.

A kikialtási ár 18.000 forint.

Az árverezők az árverés megkezdése előtt a kikialtási ár összegre 10% bánatpénzt kötelesek letenni.

A közlebbi feltételek a melenczei községi hivatalnál megtekinthetők.

Kelt Melenczén, 1885. évi november hó 27.

Theodorovics, Maryanszky,
jegyző. bíró.

3832. sz. kig. 1885.

(540-3.3)

Pályázat.

A gottlói községi orvosi állomás betöltendő lévén, e végre pályázat nyitattik. Ezen községi orvosi állomással összekötve:

a) Gottlob község által kiszorgálandó 600 forint fizetés.

b) A képviselő testület részéről megállapított látogatási díjak.

A választás Gottlob községében f. évi **december 9-ik** napján, d. e. 10 órakor fog megtartani.

A pályázati kérvények kellőleg felszerelve a választást megelőző napig ide benyújtandók.

Perjámos, 1885. nov. 9-én.

Nikolits Bogdán,
szolgabíró.

3832. sz. 1885.

(551-2.2)

Pályázat.

A gottlói községi orvosi állomás betöltendő lévén, e végre pályázat nyitattik. Ezen községi orvosi állomással összekötve:

a) Gottlob községe által kiszorgálandó 600 forint fizetés.

b) A képviselő testület részéről megállapított látogatási díjak.

A választás Gottlob községében f. évi **december 9-ik** napján, d. e. 10 órakor fog megtartani.

A pályázati kérvények kellőleg felszerelve a választást megelőző napig ide benyújtandók.

Perjámoson, 1885-ik évi november hó 9-ikén.

Nikolits,
szolgabíró.

1085. sz. 1885.

(582-3.1)

Arverési hirdetmény.

A Farkasdin községét mint erkölcsi testületet terhelő kincstári tartozások behajtásának biztosítása céljából a nevezett község tulajdonát képező és a farkasdini 334. sz. tjkönyvben foglalt az elisenhaini rétben fekvő 533 hold legelőnek 1886. jan. 1-től ugyanezen évi decz. végéig terjedő egy évi időtartamra leendő bérbeadása elrendelendő, a kérdéses legelő a f. évi **december 16-án**, d. e. 9 órakor, Farkasdin községében megkezdendő nyilvános árverés alkalmával a legtöbbet igérőknek készpénz fizetés mellett haszonbérbe fog adni.

Az árverelni szándékozók 200 forint bánatpénzt kötelesek az árverés megkezdése előtt letenni.

A bérösszeg egy harmada azonnal, másik két harmada pedig 1886. évi január 16-án fizetendő le.

A bérbe adandó legelő kizárólag legeltetésre vagy szénatermetésre használható.

Kelt Antalfalván, 1885. évi november hó 23-án.

Hegedűs,
szolgabíró.

7822. sz. 1885.

(543-3.3)

Pályázati hirdetmény.

Franczföld községi orvosi állomás választás utáni betöltésére a határidő 1886. **január 11-én**, d. e. 10 óráig, helyül pedig Franczföld községében tüzetik ki.

Az orvosi állással következő javadalmak vannak összekötve.

Évi fizetés 700 forint, szabad lakás, melléképületek és kerttel, nappali látogatásért 20 kr., éjjeli látogatásért 40 kr., husszemlért — mely szinte az orvos teendője — a megyei szabályrendeletben megállapított díjak.

Köteles leendő a megválasztott községi orvos a halottkémi teendőt, a szegények gyógykezelését s mindazon orvosi teendőket, melyek törvényben alapulnak, díj nélkül végezni.

Felhívtnak mindazon orvos tudor urak, kik ezen állomásra pályázni kívánnak, miszerint kellően belyegzett folyamadványukat a választást megelőző napig előírttal benyújtsák.

Megjegyeztetik, hogy Franczföld községe 3600 német ajku lakossal bír és az orvosi segélyt igénybe szokta venni.

Kelt Pancsován, 1885. évi november hó 7-én.

Vizkelety,
szolgabíró.

5394. sz. 1885.

(542-3.3)

Pályázati hirdetmény.

Lemondás következtében üresedésben jött Ujvár, Aurelház és Öregfalvi kör szülészónői állomás betöltése végett, mellyel 60 forint évi fizetés és a községi képviselőségek által megállapított mellék díjak vannak egyben kötve, a pályázat ezenel kiírattik.

A választás az ujvári községi irodában f. évi **december 12-én**, d. e. 10 órakor fog tartatni.

Felhívtnak a pályázni jogosultak és szándékozók, miszerint a kellően felszerelt kérvényeiket ezen szolgabíróhoz f. é. decz. 11-ig terjesszék be.

Kelt Cseneyen, 1885. évi november hó 11-én.

Dellimanich Imre,
szolgabíró.

1324. szhoz kig. 1885.

(544-3.3)

Arverési hirdetmény.

Lajosfalva (Padina) község eljárássága részéről ezenel közhírre tételik, miszerint a község tulajdonát képező italméresi jog nyilvános árverés útján a legtöbbet igérőknek 3 egymásután következő évre haszonbérbe adatik.

Árverés napján f. évi **december 15.** napjának, d. e. 9 óráig tüzetik ki Lajosfalva községében.

A bérlet 1886. évi január 1-én veendő kezdetét.

Kikialtási ár o. é. 1000 forint.

Árverelni szándékozók azzal értesítettek, hogy a fent kelt napon vagy személyesen, vagy meghatalmazottjaik által — a kikialtási ártól számított 10% bánatpénzzel ellátva — megjelenni sziveskedjenek.

A többi feltételek Lajosfalva jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Lajosfalván, 1885-ik évi november hó 14-én.

Nappholz, Maszarik,
h. jegyző. bíró.

3928. sz. 1885.

(568-3.2)

Hirdetmény.

Ezenel közhírre tételik, miszerint a Panic Viktoria, volt t.-kanizsai lakos hagyatéka tulajdonát képező a t.-kanizsai 96. sz. tjkönyvben foglalt A. I. (570-573.) illetőleg 1188. hr. sz. ingatlanra a t.-kanizsai rom. kath. temető kibővítése céljából a nm. m. kir. közmunka és közlekedésügyi miniszter f. évi ápril 20-án 14379. sz. a. kelt rendeletével a kisajátítási jog engedélyeztetvén, a bizottsági tárgyalás f. évi **december 16-án**, d. e. 8 óráig, Török-Kanizsa községében hivatalos órák alatt betekintheők, és hogy a bizottság a fenti §. értelmében a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemleg fog határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelennek meg.

Miről az érdekeltek az 1881. XLI. t. cz. 34. §-a értelmében azzal értesítettek, miszerint a tervrajzot és összeírást Török-Kanizsa községében a hivatalos órák alatt betekintheők, és hogy a bizottság a fenti §. értelmében a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemleg fog határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelennek meg.

Nagy-Beeskereken, 1885. évi november hóban.

Tallián,
alispán, biz. elnök.

540. 550. sz. b. v. 1885.

(572-1.1)

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött hajtó az 1881. LX. t. cz. 102. §. értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a török-beecsei tettes kir. járásbíró 3403. 3457. számú végzése által Paits Mita, franyovai, és Kanitz és Breitner, t.-becsei lakos és végrehajthatók javára, Pein Wuk, franyovai lakos ellen 700 forint és 75 forint tőke, ennek 1885. évi sept. 22. és okt. 5. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 73 forint költségek követelés erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési vajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1010 frtra becsült lovak, kocsik, sertések, csöves kukoricza, egy palinka égető felszerelt kazán és birkából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók.

Mely árverésnek a 3594/85. sz. p. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a franyovai községében leendő eszközökre 1885. évi **december 10.** napjának d. u. 2 óráig határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881-ik évi LX. törv. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőknek becsáron alul is eladandók fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Beecsen, 1885. évi november 10. napján.

Rankovits István,
kir. bír. végrehajtó.

5941. sz. tkvi 1885.

(577-1.1)

Arverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbíró mint tkönyvi hatóság részéről közhírre tételik, hogy a magy. kir. államkincstár vajtatóinak, Ilkits Arsza, Persza és Szosza vajtást szenvedettek elleni 904 forint 74 kr. tőke, ennek 1884. évi január hó 1. napjától számított 6% kamatai, 22 forint eddigi és 7 forint ezenel megállapított árverési keresi költség iránti végrehajtási ügyében a módosi kir. bíróság területéhez tartozó Szerb-Bóka község 357. sz. tjkönyvben A. I. 1-8. és A. 4. sorszámos alatt felvett adószert 980 frtra becsült fennevezett vajtást szenvedettek névén álló birtoktest nyilvános elárverezése ezenel elrendeltek és annak foganatosítására a határidő 1885. évi **december 25.** napjának, d. e. 10 óráig ezen kir. tkönyvi hatóság hivatalos helyiségében kitézetik.

1. Kikialtási ár a fentebb kelt becsár, a melyen alul is az árverésre kitézett birtokok eladandók fognak.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át, vagyis 99 forintot az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelölt arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság Módoson, 1885. okt. 19.

800 láncaz nádás

a lukácsfalvi határban részben vagy láncaz szerint eladó. (578-3.1)

Bővebbet naponta az écskai uradalmi irodában.

Hirdetmény.

Vagyonbuktott Rosenberg Gyula melenczei kereskedő csödtömegéhez tartozó:

a) 16159 forint becsértékű kézmű, rövidbőr és festékárak;

b) 350 frtra becsült házi butorok és bolti szerelvények;

c) 1379 forint 28 kr. névértékű activ követelések

ajánlati uton eladni fognak.

A venni szándékozók felhívtnak, hogy vételi ajánlataikat az áruraktárra vonatkozólag 1000 forint, a butorok és bolti szerelvényekre vonatkozólag 35 forint és az activ követelésekre vonatkozólag 100 forint bánatpénzzel felszerelve legkésőbb f. évi **december hó 5-ig** napjig vagy alulírott tőmeggondnoknál Melenczén, vagy pedig Franz J. L. ur mint a választmány elnöke Nagy-Beeskereken, benyújtsák.

Az ajánlat elfogadása esetében köteles leendő a legtöbbet igérő vevő bánatpénze elvesztésének terhe mellett az általa megvett tárgyakat a választmányi jóváhagyás kézbesítésétől számított három nap alatt a tőmeggondnoktól átvenni és ez alkalommal a vételért készpénzben tőmeggondnok kezéhez megfizetni.

A csödtelár ugy alulírott tőmeggondnoknál Melenczén, valamint Franz J. L. választmányi elnök úrnál Nagy-Beeskereken mindenkor betekintheők.

Kelt Melenczén, 1885. évi november hó 26-én.

Nikolits György,

mint Rosenberg Gyula csödtömegének gondnoka.

(575-1.1)

4089. sz. 1885.

(574-3.1)

Pályázat.

Az alant megnevezett községekben üresedésben lévő körorvosi és körszülészónői állomásoknak választás útján leendő betöltésére pályázat nyitattik, s pedig:

1. a rudnai körorvosi állomásra, mellyel összekötve:

a) az orvosi körhöz tartozó Rudna, Maczedenia, Gyulvész, Gaád és Fodorház községek által kiszorgálandó évi o. é. 400 forint fizetés,

b) báró Nikolics Feodor, rudnai nagybirtokos ur ő excellenciája részéről biztosított évenkénti fizetési potlék címén o. é. 120 forint, — majd 4 szobából álló lakás, konyhával, padlás, pince és kerttel,

c) Szűsz Adolf s társai, ugyancsak rudnai haszonbérlok által a haszonbérlet tartamára évenként felajánlott o. é. 120 frtnyi fizetési járuléka, és

d) a képviselő testületek részéről megállapított látogatási díjak; továbbá

2. a gyéri; és

3. a szerb-bókai körszülészónői állomásokra, melyek mindegyikével a meghatározott látogatási díjjakon kívül o. é. 90 frtnyi évi fizetés jár.

A választások pedig megtartatnak:

a) Rudnán ez évi **december hó 21-én**,

b) Gyéret ugyanazon hó **22-én**, és

c) Szerb-Bókán szintén jövő hó **23-án**, mindég d. e. 10 órakor.

Felhívtnak tehát az orvos urak és képviselt szülészónők, kik a kiirt állomásokra pályázni szándékoznak, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74., illetőleg az 1876. évi XIV. t. cz. 143. szakasza szerint felszerelt folyamadványukat alulírttal a választásokat megelőző napig nyújtsák be.

Módoson, 1885. nov. 16.

Lebánovich István,
szolgabíró.

7944. sz. I. 1885.

(541-3.3)

Pályázati hirdetmény.

A vezetésem alatti szolgabíróhoz tartozó Ovesca községben a községi jegyzői állás elhalálása folytán üresedésbe jött.

Felhívtnak tehát mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy a kellően felszerelt folyamadványukat f. évi decz. hó 9-ig annyival is inkább benyújtsák, mivel a később érkező el nem fogadtatik, mert a választás a helyszínen f. évi **december 10.** napjának, d. e. 10 órakor fog megtartatni.

I l l e t m é n y e k :

Évi 400 forint fizetés, szabad lakás, és a szabályrendeletileg megállapított díjak, a melyek a magán munkálatokért szedhetők.

Megjegyeztetik, hogy nevezett község lakói mind románok, s így ezen nyelvről — a hivatalos magyar nyelven kívül — szóval és írásban való bírása megkívánatik.

Pancsován, 1885. november 9.

Vizkelety,
t. szolgabíró.

elhalt férfinem-
halálzási anya-
születési helyek
gküldeni.

gállapított díjak
nyakönyvek be-
megengedni és
ból hiteles kivó-
ezen kívül az
ének a hatóság-
patára, valamint
gényességük ese-
betekintését díj-
kivonatokat díj-
atok nem mint
alakjában, ha-
atai szerint, az
sek és helyesbi-
itelesen, rendes
vezető aláírása-
ya adandók ki-
eséséjének szö-
Rabbiság, mint
vatal" és azon
az anyakönyvi

z anyakönyvek
ját aláírásukkal
nek megfelelő
a következő év
atóságának, me-
rosokban a pol-
vény mellett

entelt, de mégis
röl az illetékes
a szolgabíróhoz,
erhez) jelentést

z anyakönyvek,
és a népesedési
ívánt statisztikai
vagy kiadandó,
mányrendeleteket
helyek ezen sza-
elő nem sorol-

rmelyikének el-
esetben 5—100
sággal rovatnak

ezik.)

n,
és

tálva

-nál

12571. sz. 1885.

Haszonbérbeadási alkutárgyalási hirdetmény.

Alólírt jószágigazgatóság részéről ezenel közhírré tételük, hogy a titeli kovili halászlai jognak (Szalkától Kovilig) 1886. évi január 1-től 1888. decz. végéig vagyis 3 évre leendő bérbeadása iránt 870 forint kiküldetési ár mellett alkutárgyalás fog tartatni f. évi **december 11-én** Titelen, d. e. 10 órakor a község házában.

Versenyezni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a részletes feltételek ezen igazgatóságnál, valamint a nagy-beckereki ispánságnál a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők; továbbá, hogy az alkutárgyaláshoz 10% bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg.

Az alkutárgyalás megkezdése előtt 10% bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok elfogadhatók.

Utó ajánlatok nem fogadhatók el. Szegeden, 1885. nov. 24.

M. kir. államjóságigazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

444. sz. b. v. 1885.

(581-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. törv. cz. 102. §-a értelmében ezenel

(576-2.1)

közhírré teszi, hogy a teljes török-beckei kir. járásbíróóság 2751/83. sz. végzése által Volf A. és fiai, bpesti cégnek mint vevőként javára, Stucz F., franyovai lakos ellen 564 frt 53 kr. tőke, ennek 1882. nov. 22-től számított 6% kamatai és eddig összesen 15 forint perkoltság követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1200 frtra becsült a franyovai községben Radivojevič Daniel és neje Rakila házában lévő gyógytár összes felszerelvények és gyógyszeresek, melyek Stucz Ferencz kezelése alatt állanak és a megnevezett helyiségben elhelyezve találhatók, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2821/85. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Franyován a gyógytár helyiségében leendő eszközökre 1885. **december 22.** napjának, d. u. 2 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. törv. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérők becsáron alul is eladhatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tör.-Beccsén, 1885. évi november 28. napján.

Rankovits István,
kir. bír. végrehajtó.

12736. sz. 1885.

(564-3.2)

Pályázat.

A szegedi magy. kir. jószágigazgatóság kerületében fekvő n.-beckereki kir. ispánságnál megürült 500 frt évi segélydíj, 60 frt lakpénz és 20 úrköbméter keménytűzifa és 4 kat. hold terményföld, esetleg a fa és föld váltáság árával egybekötött m. kir. gazdasági gyakornoki állomás megüresedvén, a nm. m. kir. pénzügyministerium f. é. 72777. sz. magas rendelete folytán ezen állomás betöltésére pályázat nyitattik.

Felhivatnak a folyamodók, hogy képes-ségüket, életkorukat és eddigi gyakorlati alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt szabályszerűen bélyegzett kérvényüket, még pedig a hivatalban levők illető főnökeik, a hivatalban nem levők illető kes főispán útján hozzám legfeljebb f. évi december hó 19-ig annál is inkább beadják, mert a kellően fel nem szerelt, el-késve vagy a szabályszerű ut mellőzésével beküldött kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Szeged, 1885. nov. 21.

M. kir. államjóságigazgatóság.

(Utánnomást nem díjazatik.)

12372. sz. 1885.

(579-3.1)

Hirdetmény.

Melyel Nagy-Beckerek város tanácsa mint iparhatóság részéről ezenel közzé tételük, miszerint a Novak és társa-féle hely-beli kézizálog üzletben 1885. nov. 23-án a törvény értelmében megtartott árverés alkalmával az 1884. évből 899, 1432, 1649, 2077, 2135, 2266, 2317, 2361, 2410, 2430, 2442, 2587, 2632, és az 1885. évből 2707, 2711, 2724, 2792, 2838, 2897, 2938, 2950, 2968, 2978. és 3001. sz. zálogjegyek alatt elzálogosított tárgyakért a nyert kölcsön összegnél nagyobb ár értevéen el, mely elért több összeg az 1881. évi XIV. t. cz. értelmében az elzálogosítóknak visszajár.

Miért is felhivatnak mind ezen fentebb elősorolt számú zálogjegy tulajdonosai, miszerint: az árverés napjától számított 3 éven belül az elért több összeg felvétele végett a zálogjeggyel Torontálmegye tettes alispáni hivatalánál annyival is inkább jelentkezzenek, minthogy ezen határidő eltelté után a letéteményezett összegek az idézett törvény-czikben megállapított czélokra fognak fordítatni.

Kelt N.-Beckereken, 1885. november hó 28-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

Pleitz
Egész
Az
is tag
letet
férj
Toron
pa t
egész
—
varl
alig
magy
gán
előtt
romb
dalor
töres
tabul
mind
észle
a ha
sége
mü d
get l
mely
felet
rús
hó d
sem
kevé
gyar
nagy
igy
szem
száll
vagy
szak
val,
első
hog
natét
előbb
tudós
neme
mulat
város
tanulo
csopo
ismer
mesit
szord
deáks
son. A
szeren
hány
igazs
tudós
szeren
volt e
sziv j
— ca
léko
E
tapasz
sainh
jétéko
bocsát
ró? A
ott a
tak. M
Avagy
kivüli
találó
lángol
Mily
első b
őr a t
európa
közö
toita?